

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL R. R. 2015-12-16 SKUNDO**

2016 m. vasario 26 d. Nr. S-42 (7-304/2015)

Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Lauros Milašiūtės – pranešėja
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės
Jūratei Dalmantaitei
Tomui Karosui

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojai nedalyvaujant

2016 m. vasario 2 d. posėdyje išnagrinėjusi R. R. (toliau – Pareiškėja) 2015 m. gruodžio 16 d. skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015 m. lapkričio 20 d. sprendimo Nr. 68-200, n u s t a t ė :

Inspekcija 2015-11-20 sprendimu Nr. 68-200 patvirtino Šiaulių apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Šiaulių AVMI) 2015-08-21 sprendimo Nr. (44.1) FR0682-557 dėl 2015-06-22 patikrinimo akto Nr. FR0680-468 (toliau – Patikrinimo aktas) tvirtinimo nurodymus Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 17 037,19 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 9 960,21 Eur GPM delspinigius, 1 703 Eur GPM baudą (10 proc.), 1 802,88 Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokas (toliau – PSDĮ), 1 041,71 Eur PSDĮ delspinigius ir 180 Eur PSDĮ baudą (10 proc.).

Sprendime nurodoma, jog Šiaulių AVMI atliko pakartotinį Pareiškėjos 2007-01-01–2011-12-31 laikotarpio GPM ir PSDĮ už 2009 metus apskaičiavimo bei sumokėjimo teisingumo patikrinimą, kurio metu nustatė, kad faktinės Pareiškėjos šeimos išlaidos 2008–2011 m. laikotarpiu 648 395,38 Lt viršijo gautas pajamas. Vietos mokesčių administratorius, vadovaudamasis Civilinio kodekso 3.87, 3.88 ir 3.109 straipsnių nuostatomis, reglamentuojančiomis sutuoktinių įgyto turto ir gautų pajamų teisinį režimą, Pareiškėjos ir jos sutuoktinio gautas 648 395,38 Lt pajamas iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių padalino lygiomis dalimis, t. y. po 324 197,69 Lt, ir jas apmokestino 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) nustatyta tvarka.

Sprendime nurodoma, jog mokestinio patikrinimo metu nustatytas Pareiškėjos šeimos turėtas piniginių lėšų likutis banke ir ne banke tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2007-01-01). Mokesčių administratorius, vertindamas Pareiškėjos šeimos patirtas išlaidas, vadovavosi Lietuvos statistikos departamento internetiniame puslapyje skelbtų vidutinių vartojimo išlaidų vienam ūkio nariui per mėnesį duomenimis. Vartojimo išlaidoms apskaičiuoti buvo taikomas mišrus metodas (duomenys pateikti Patikrinimo akto 3 priede): įmokos už dujas, elektrą, šildymą, karštą vandenį, šaltą vandenį bei nuotekų tvarkymą vertintos pagal įmonių pateiktus duomenis apie faktiškai sumokėtas įmokas, o kitos išlaidos pragyvenimui – pagal statistinius duomenis, išminusuojant išlaidas nepilnamečiam vaikui už alkoholį ir tabaką. Transportui tenkančios išlaidos už 2007–2009 metus skaičiuotos, naudojant statistines transporto išlaidas, o už 2010 ir 2011 metus – pagal Pareiškėjos šeimos automobilio nuvažiuotus kilometrus, remiantis asociacijos „Transeksa“ teikiamais duomenimis. Statistinės Pareiškėjos šeimos išlaidos skaičiuotos, atsižvelgiant į aukščiau minėtus faktus, naudojant „Didieji miestai“ duomenis, nes Pareiškėjos šeimos gyvenamoji vieta yra Šiaulių miestas.

Dėl Pareiškėjos šeimos piniginių lėšų likučio tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2007-01-01)

Nurodoma, jog mokesčių administratorius, įvertinęs Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pateiktą informaciją iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama –VSDFV) apie valstybinį socialinį draudimą už laikotarpį nuo 1994-01-01 iki 2002-12-31, nustatė, kad Pareiškėja 1999 m. pabaigoje galėjo sutaupyti 7 669 Lt, 2002 m. pabaigoje – 23 731 Lt, iš viso – 31 400 Lt (duomenys pateikti Patikrinimo akto 5 priede). Pareiškėjos sutuoktinis 1999 m. pabaigoje galėjo sutaupyti 49 518 Lt, 2002 m. pabaigoje – 27 439 Lt, iš viso – 76 957 Lt (duomenys pateikti Patikrinimo akto 4 priede).

Mokestinio patikrinimo metu, įvertinus gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaracijas (FR0001), nustatyta, jog Pareiškėja yra pateikusi gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaraciją (FR0001) už 2000 metus, Pareiškėjos sutuoktinis – už 2000, 2001 ir 2002 metus, bet piniginių lėšų, turėtų ne banko sąskaitose, nedeklaravo. Vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (FR0593) sutuoktiniai neteikė.

Mokesčių administratorius, įvertinęs tai, jog pateiktose turto ir pajamų deklaracijose (FR0001) sutuoktiniai nedeklaravo piniginių lėšų ne banko sąskaitose, neteikė vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos, tačiau pagal pateiktus VSDFV dokumentų išrašus abu dirbo, nuolat gaudavo pajamų, pripažino, kad sutuoktiniai 2003-12-31 galėjo turėti po 50 000 Lt.

Nustatant, kokias pinigines lėšas sutuoktiniai galėjo turėti tikrinamojo laikotarpio pradžioje, vertintos sutuoktinių 2004–2006 metais gautos pajamos, patirtos faktinės ir vidutinės statistinės vartojimo išlaidos, kurios buvo sumažinamos, iš jų atimant išlaidas nepilnamečiam vaikui už alkoholį ir tabaką. Atlikus skaičiavimus, nustatyta, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis tikrinamojo laikotarpio pradžioje, t. y. 2007-01-01 galėjo turėti 145 691,11 Lt piniginių lėšų likutį ne banke (30,80 Lt šeimos pinigų likutis banko sąskaitose 2003-12-31 + 99 969,20 Lt šeimos galimai turėtas pinigų likutis ne banke 2003-12-31 + 231 244,60 Lt gautos pajamos per 2004–2006 metus - 184 182,05 Lt išlaidos per 2004–2006 metus - 1 371,44 Lt piniginių lėšos 2006-12-31 sutuoktinių banko sąskaitose) ir 1 371,44 Lt sutuoktinių banko sąskaitose 2006-12-31 (duomenys pateikti Patikrinimo akto 6 priede).

Dėl Pareiškėjos šeimos patirtų išlaidų ir gautų pajamų 2007–2011 m. laikotarpiu

2007 metai

Pareiškėja per 2007 metus gavo 22 878,72 Lt su darbo santykiais susijusias pajamas.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2007 metus gavo 73 507,68 Lt pajamas, kurias sudarė: iš A. R. IĮ „P1“ pelno po apmokestinimo paimta 7 680 Lt; vartojimo kredito sutartimi iš AB Ūkio banko Šiaulių filialo suteiktas 20 000 Lt vartojimo kreditas; fizinių asmenų į A. R. banko sąskaitas pravestos 1 580 Lt sumos; UAB „P1“ grąžinti 13 757,90 Lt savininko įnašai; sūnaus D. R. į Pareiškėjos sutuoktinio valiutinę banko sąskaitą pervesta 30 489,78 Lt.

Iš viso Pareiškėjos šeima per 2007 metus gavo 96 386,40 Lt (73 507,68 Lt + 22 878,72 Lt) pajamas.

Pareiškėja per 2007 metus patyrė 21 019,43 Lt išlaidas, kurias sudarė: nuo su darbo santykiais susijusių pajamų išskaičiuotas 5 089 Lt GPM; 686,36 Lt (3 proc.) Sodros įmokos; UAB „SEB gyvybės draudimas“ sumokėtos 650 Lt gyvybės draudimo įmokos; informacinių duomenų bazių duomenimis, sumokėta 130 Lt valstybės rinkliava; statistinės vartojimo išlaidos.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2007 metus patyrė 109 126,07 Lt išlaidas, kurias sudarė: sumokėtos 2 580 Lt gyvybės draudimo įmokos; AB Ūkio banko Šiaulių filialo duomenimis, A. R. pagal vartojimo kredito sutartį grąžino 4 440 Lt paskolą ir sumokėjo 957 Lt palūkanas; pervestos piniginės lėšos į fizinių asmenų sąskaitas 17 525 Lt; į UAB „P1“ kasą įnešti 39 685 Lt savininko įnašai; į R. M. (sūnaus D. R. būsimos žmonos) sąskaitą prvesta 29 265 Lt suma; informacinių bazių duomenimis, sumokėta 110 Lt baudos ir 100 Lt valstybės rinkliavos; statistinės vartojimo išlaidos.

Mokestinio patikrinimo metu buvo vertintos Pareiškėjos ir jos sutuoktinio faktiškai patirtos išlaidos ir statistinės vartojimo išlaidos pagal Lietuvos statistikos departamento internetiniame puslapyje skelbtų vidutinių vartojimo išlaidų vienam ūkio nariui per mėnesį duomenis. Mokesčių administratorius, taikydamas mišrų metodą, apskaičiavo 28 928,14 Lt vartojimo išlaidas 3 asmenų šeimai: 863 Lt - 110,50 Lt (išminusuojama 04 eil. „būstas, vanduo, elektra, dujos ir kt. kuras“) x 12 mėn. x 3 asm.) + 2 228,14 Lt (mokesčiai už elektrą, dujas, vandenį) - 390 Lt (alkoholis ir tabakas), t. y. po 14 464,07 Lt kiekvienam sutuoktiniui.

Iš viso Pareiškėjos šeima per 2007 metus patyrė 130 145,50 Lt (109 126,07 Lt + 21 019,43 Lt) išlaidas.

Nurodoma, jog banko sąskaitose metų pabaigoje (2007-12-31) Pareiškėja turėjo 1 658,40 Lt, jos sutuoktinis – 62,87 Lt, iš viso – 1 721,27 Lt. Įvertinus 2006-12-31 sutuoktinių turėtą 1 371,44 Lt piniginių lėšų likutį banko sąskaitose + 145 691,11 Lt piniginių lėšų likutį 2006-12-31 ne banke + 96 386,40 Lt per 2007 metus gautas pajamas - 130 145,50 Lt patirtas išlaidas - 1 721,27 Lt pinigų likutį banko sąskaitose 2007-12-31, nustatytas 2007-12-31 šeimos piniginių lėšų likutis ne banke 111 582,18 Lt ir 1 721,27 Lt pinigų likutis šeimos banko sąskaitose (duomenys pateikti Patikrinimo akto 6 priede).

2008 metai

Pareiškėja per 2008 metus gavo 24 813,24 Lt pajamas, kurias sudarė: 22 089,67 Lt su darbo santykiais susijusias pajamas ir 1 766,26 Lt ligos pašalpa; 157,31 Lt banko palūkanos už piniginių lėšų laikymą banko sąskaitose; iš Socialinės rūpybos Šiaulių skyriaus gauta 572 Lt pašalpa netekus darbo; 228 Lt grąžintas GPM po metinės pajamų mokesčio deklaracijos (GPM305) už 2007 metus pateikimo.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2008 metus gavo 41 566,27 Lt pajamas, kurias sudarė: pagal trečiųjų asmenų pateiktus ir gyventojų metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje GPM305 už 2008 metus deklaruotus duomenis gautos 7 680 Lt neribotos civilinės atsakomybės dalyvio

pajamos iš pelno po apmokestinimo; į A. R. atidarytas banko sąskaitas kitų fizinių asmenų pravesta 23 783 Lt suma; iš UAB „P1“ gražinti 103,27 Lt savininko įnašai bei gražinta 10 000 Lt paskola. Kitų fizinių asmenų į Pareiškėjos sutuoktinio A. R. sąskaitas pervesta 8 600 Lt (4 000 Lt + 4 600 Lt) suma vertinama kaip A. R. gautos kitos pajamos ir yra GPM objektas.

Iš viso Pareiškėjos šeima per 2008 metus gavo 66 379,51 Lt (41 566,27 Lt + 24 813,24 Lt) pajamas.

Pareiškėja per 2008 metus patyrė 20 256,20 Lt išlaidas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis nuo su darbo santykiais susijusių pajamų išskaičiuotas 4 758 Lt GPM ir 662,69 Lt (3 proc.) Sodros įmokos; statistinės vartojimo išlaidos.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2008 metus patyrė 330 925,58 Lt išlaidas, kurias sudarė: į sūnaus D. R. banko sąskaitą pravesti 4 300 Lt; pagal AB Ūkio banko Šiaulių filialo vartojimo kredito sutartį gražinta 6 660 Lt vartojamoji paskola ir sumokėtos 1 008,82 Lt palūkanos; trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, sumokėtos 2 580 Lt gyvybės draudimo įmokos; informacinių duomenų bazių duomenimis, sumokėtas 492 Lt GPM nuo gyventojų B klasės pajamų, 11,02 Lt GPM delspinigiai; 200 Lt baudos; iš banko sąskaitos fiziniams asmenims į jų vardą atidarytas banko sąskaitas, kaip sąskaitos papildymas, pravesti 39 938,23 Lt; į IĮ „P1“ kasą įnešti 50 900 Lt savininko įnašai; UAB „P1“ suteikta paskolų už 210 000 Lt; statistinės vartojimo išlaidos.

Mokestinio patikrinimo metu, kaip ir už ankstesnius metus, šeimos vartojimo išlaidoms apskaičiuoti taikytas mišrus metodas: įmokos už dujas, elektrą, šildymą, karštą vandenį, šaltą vandenį bei nuotekų tvarkymą vertintos pagal įmonių pateiktus duomenis apie faktiškai sumokėtas įmokas, o kitos išlaidos pragyvenimui – pagal statistinius duomenis, išminusuojant išlaidas nepilnamečiam vaikui už alkoholį ir tabaką. Tokiu būdu apskaičiuotos 29 671,01 Lt vartojimo išlaidos 3 asmenų šeimai: 893,30 Lt - 127 Lt (išminusuojama 04 eil. „būstas, vanduo, elektra, dujos ir kt. kuras“) x 12 mėn. x 3 asm.) + 2 511,41 Lt (mokesčiai už elektrą, dujas, vandenį) - 427,20 Lt (alkoholis ir tabakas), arba po 14 835,51 Lt kiekvienam sutuoktiniui.

Iš viso šeima per 2008 metus patyrė 351 181,78 Lt (330 925,58 Lt + 202 56,20 Lt) išlaidas.

Nurodoma, jog banko sąskaitose metų pabaigoje (2008-12-31) Pareiškėja turėjo 2715,52 Lt, jos sutuoktinis – 78,23 Lt, iš viso – 2 793,75 Lt. Įvertinus 2008-01-01 Pareiškėjos šeimos turėtą 1 721,27 Lt piniginių lėšų likutį banko sąskaitose + 111 582,18 Lt piniginių lėšų likutį 2007-12-31 ne banke + 66 379,51 Lt per 2008 metus gautas pajamas - 351 181,78 Lt patirtas išlaidas - 2 793,75 Lt piniginių lėšų likutį banko sąskaitose 2008-12-31, nustatyta, kad 2008 metais šeimos patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 174 292,57 Lt.

2009 metai

Pareiškėja per 2009 metus gavo 16 651,92 Lt pajamas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis 13 407,72 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos; pagal banko sąskaitų išrašų duomenis į Pareiškėjos vardą atidarytą banko sąskaitą pravesta 572 Lt; Šiaulių socialinės rūpybos skyriaus 2 187,10 Lt pašalpa, netekus darbo; Darbo biržos išmokos – 393,10 Lt; po metinės pajamų mokesčio deklaracijos (GPM305) už 2008 metus pateikimo gražintas 92 Lt GPM.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2009 metus gavo 81 738 Lt pajamas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis iš UAB „P1“ gautos 11 008 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos; kredito įstaigų pateiktų sąskaitų išrašų duomenimis į A. R. banko sąskaitas kiti fiziniai asmenys pravedė 48 730 Lt; UAB „P1“ gražino A. R. 22 000 Lt. Kitų fizinių asmenų per banką pervestos 48 730 Lt piniginių lėšos į Pareiškėjos sutuoktinio asmeninę sąskaitą yra laikomos GPM objektu.

Iš viso šeima per 2009 metus gavo 98 389,92 Lt (81 738 Lt + 16 651,92 Lt) pajamas.

Pareiškėja per 2009 metus patyrė 16 707,39 Lt išlaidas: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, nuo su darbo santykiais susijusių pajamų išskaičiuotas 1 537 Lt pajamų mokestis; sumokėtos 402,23 Lt (3 proc.) Sodros ir 804,46 Lt (6 proc.) PSDĮ; patirtos 600 Lt gyvybės draudimo išlaidos, informacinių duomenų bazių turimais duomenimis, sumokėta 150 Lt bauda; statistinės vartojimo išlaidos.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2009 metus patyrė 290 365,75 Lt išlaidas: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, nuo su darbo santykiais susijusių pajamų išskaičiuotas 1 200 Lt GPM; 330,24 Lt (3 proc.) Sodros ir 660,48 Lt (6 proc.) PSDĮ; patirtos 2 580 Lt gyvybės draudimo išlaidos; pagal vartojimo kredito sutartį AB Ūkio banko Šiaulių filialui gražinta 6 660 Lt vartojimo paskola ir sumokėtos 467,33 Lt palūkanos už sąskaitos aptarnavimą; iš banko sąskaitos į UAB „P1“ banko sąskaitą, nurodant kaip sąskaitos papildymą, pervesta 39 450 Lt; fiziniams asmenims pervesta 13 016 Lt; informacinėse bazėse turimais duomenimis, sumokėtos 288 Lt PSDĮ ir 500 Lt bauda, statistinės vartojimo išlaidos.

Mokesčių administratorius 3 asmenų šeimos vartojimo išlaidas apskaičiavo, taikydamas mišrų metodą: 737,30 Lt - 104,80 Lt (išminusuojama 04 eil. „būstas, vanduo, elektra, dujos ir kt. kuras“) x 12 mėn. x 3 asm.) + 4 010,20 Lt (mokesčiai už elektrą, dujas, vandenį, buto šildymą) - 352,80 Lt (alkoholis ir tabakas), 26 427,40 Lt arba po 13 213,70 Lt kiekvienam sutuoktiniui.

Iš viso Pareiškėjos šeima per 2009 metus patyrė 307 073,14 Lt (290 365,75 Lt + 16 707,39 Lt) išlaidas.

Nurodoma, jog banko sąskaitose metų pabaigoje (2009-12-31) Pareiškėja turėjo 1 618,74 Lt, sutuoktinis – 1,87 Lt, iš viso – 1 620,61 Lt piniginių lėšų likutį. Įvertinus 2009-01-01 sutuoktinių turėtą pinigų likutį banko sąskaitose 2 793,75 Lt + 98 389,92 Lt per 2009 metus gautas pajamas - 30 7073,14 Lt patirtas išlaidas - 1 620,61 Lt piniginių lėšų likutį banko sąskaitose 2009-12-31, nustatyta, kad Pareiškėjos šeimos 2009 m. patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 207 510,08 Lt.

2010 metai

Pareiškėja per 2010 metus gavo 6 792,44 Lt pajamas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, 6 340 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos; pagal banko sąskaitų išrašų duomenis banko priskaičiuotos 11,38 Lt palūkanos už pinigų laikymą banko sąskaitose; Socialinės rūpybos Šiaulių skyriaus pašalpa netekus darbo – 52 Lt; gražintas 389,06 Lt GPM po metinės pajamų deklaracijos (GPM308) už 2009 metus pateikimo.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2010 metus gavo 36 115,75 Lt pajamas: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, gavo 8 211,09 Lt su darbo santykiais susijusias pajamas ir 581,54 Lt ligos pašalpą; į banko sąskaitas fizinių asmenų pervestos 12 391,12 Lt piniginių lėšos; po metinės pajamų deklaracijos (GPM308) už 2009 metus pateikimo gražintas 632 Lt GPM; išduotas *BIGBANK AS* filialo 5 000 Lt kreditas; UAB „P1“ gražinta 9 300 Lt paskolos dalis. Kitų fizinių asmenų per banką pervestos 9 951,12 Lt piniginių lėšos yra laikomos kaip A. R. gautos kitos pajamos ir yra GPM objektas.

Iš viso šeima per 2010 metus gavo 42 908,19 Lt (36 115,75 Lt + 6 792,44 Lt) pajamas.

Pareiškėja per 2010 metus patyrė 112 336,81 Lt išlaidas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų Inspekcijai pateiktais duomenimis, nuo su darbo santykiais susijusių pajamų išskaičiuotas 248 Lt GPM; sumokėtos 190,20 Lt (3 proc.) Sodrai, 380,40 Lt (6 proc.) PSDĮ ir 600 Lt gyvybės draudimo įmokos; UAB „P1“ 2011-12-07 pateiktoje formoje „Juridinių asmenų duomenys apie fiziniams asmenims suteiktas, jų gražintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems gražintas paskolas“ (FR0711) 2010 ataskaitiniais metais deklaruotos Pareiškėjos per 2010 m. bendrovei suteiktos paskolos už 99 000 Lt.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2010 metus patyrė 131 337,14 Lt išlaidas, kurias sudarė: nuo su darbo santykiais susijusių pajamų išskaičiuotas 440 Lt GPM; 246,33 Lt (3 proc.) Sodros ir 492,67 Lt (6 proc.) PSDĮ; sumokėtas 2 580 Lt gyvybės draudimas; nuo ligos pašalpos išskaičiuotas 87 Lt GPM; UAB „P1“ 2011-12-07 formoje „Juridinių asmenų duomenys apie fiziniams asmenims suteiktas, jų gražintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems gražintas paskolas“ (FR0711) 2010 ataskaitiniais metais deklaruotos A. R. per 2010 m. bendrovei suteiktos paskolos už 90 000 Lt; gražintos *BIGBANK AS* filialui 6 570,04 Lt vartojamosios paskolos su palūkanomis bei sumokėtas 100 Lt sutarties sudarymo mokestis; gražinta AB Ūkio banko Šiaulių filialo suteiktos paskolos dalis 2 240 Lt; kitiems fiziniams asmenims, kaip sąskaitos papildymas, pervesti 5 417,83 Lt; sūnui D. R. pervesta 2 670 Lt; į UAB „P1“ vardu atidarytą banko sąskaitą pervesta 7 450 Lt, kaip sąskaitos papildymas; už sąskaitų aptarnavimą sumokėtos 38,06 Lt banko palūkanos; Inspekcijos informacinių duomenų bazių duomenis, sumokėtos 1 015 Lt baudos; statistinės vartojimo išlaidos.

Mokestinio patikrinimo metu Pareiškėjos šeimos vartojimo išlaidoms apskaičiuoti taikytas mišrus metodas: įmokos už dujas, elektrą, šildymą, karštą vandenį, šaltą vandenį bei nuotekų tvarkymą vertinamos pagal įmonių pateiktus duomenis apie faktiškai sumokėtas įmokas, automobilio kuro išlaidos vertinamos pagal faktiškai juo nuvažiuotų kilometrų atstumą ir vidutinę kuro sunaudojimo normą, o kitos išlaidos pragyvenimui – pagal statistinius duomenis, išminusuojant transporto išlaidas, išlaidas nepilnamečiam vaikui už alkoholį ir tabaką iki pilnametystės (gim. 1992-04-07). Tokiu būdu apskaičiuotos 23 836,41 Lt vartojimo išlaidos: 700,90 Lt - 99,60 Lt (išminusuojama 04 eil. „būstas, vanduo, elektra, dujos ir kt. kuras“) - (70,30 Lt (transportas) x 7 mėn. x 3 asm.) - 112 Lt (alkoholis ir tabakas) + (700,90 Lt - 99,60 Lt - 70,30 Lt) x 5 mėn. x 2 asm. (pagal Pareiškėjos žodinį paaiškinimą dukra, 2010 metais baigusi vidurinę, išvyko į užsienį) + 3 885,41 Lt (mokesčiai už elektrą, dujas, vandenį, buto šildymą + 3 602 Lt (faktinės kuro sąnaudos) (apskaičiavimas yra išdėstytas Šiaulių AVMI sprendimo 10 psl.), t. y. po 11 918,21 Lt kiekvienam sutuoktiniui.

Iš viso šeima per 2010 metus patyrė 243 673,95 Lt (131 337,14 Lt + 112 336,81 Lt) išlaidas.

Nurodoma, jog banko sąskaitose metų pabaigoje 2010-12-31 Pareiškėja turėjo 33,85 Lt, sutuoktinis – 81,38 Lt piniginių lėšų likutį, iš viso – 115,23 Lt. Įvertinus 2009-12-31 sutuoktinių turėtą pinigų likutį banko sąskaitose: Pareiškėjos – 1 618,74 Lt, sutuoktinio – 1,87 Lt, iš viso – 1 620,61 Lt + 42 908,19 Lt per 2010 metus gautas pajamas - 243 673,95 Lt per 2010 metus patirtas išlaidas - 115,23 Lt piniginių lėšų likutį banko sąskaitose 2010-12-31, nustatyta, kad 2010 metais Pareiškėjos šeimos patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 199 260,38 Lt.

2011 metai

Pareiškėja per 2011 metus gavo 9 792 Lt pajamas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, UAB „P1“ išmokėtos 9 600 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos, gražintas 192 Lt GPM už 2010 metus.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2011 metus gavo 29 343,59 Lt pajamas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, 8 987,38 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos ir 449,04 Lt ligos pašalpa; į banko sąskaitas kitų fizinių asmenų pervesti 19 331,68 Lt, kaip avansas už atliktus darbus, už paslaugą ir nurodant, kaip sąskaitos papildymą ir pervedimą; Inspekcijos gražintas 195 Lt GPM už 2010 m.; į banko sąskaitą pravestos 380,49 Lt gyvybės draudimo išmokos. Kitų fizinių asmenų per banką 2011 metais pervestos 13 931,68 Lt piniginių lėšos į A. R. asmeninę sąskaitą yra laikomos kaip A. R. gautos kitos pajamos ir yra GPM objektas.

Iš viso šeima per 2011 metus gavo 39 135,59 Lt pajamas.

Pareiškėja per 2011 metus patyrė 57 989,64 Lt išlaidas, kurias sudarė: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, nuo su darbo santykiais susijusių pajamų išskaičiuotas 594 Lt GPM; sumokėta 288 Lt (3 proc.) Sodrai; 576 Lt (6 proc.) PSDĮ; sumokėtas 500 Lt gyvybės draudimas pagal UAB „P1“ 2012-03-27 pateiktą formą „Juridinių asmenų duomenys apie fiziniams asmenims suteiktas, jų gražintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems gražintas paskolas“ (FR0711) Pareiškėjos bendrovei suteikta 45 000 Lt paskola; statistinės vartojimo išlaidos.

Pareiškėjos sutuoktinis per 2011 metus patyrė 47 813,71 Lt išlaidas: trečiųjų asmenų pateiktais duomenimis, nuo 2010 metais su darbo santykiais gautų pajamų išskaičiuotas 539 Lt GPM; iš ligos pašalpos išskaičiuotas 67 Lt GPM; nuo su darbo santykiais susijusių pajamų sumokėta 269,62 Lt (3 proc.) Sodrai; 539,24 Lt (6 proc.) PSDĮ; patirtos 2 580 Lt gyvybės draudimo išlaidos; į UAB „P1“ banko sąskaitą pervesta 4 000 Lt kaip sąskaitos papildymas; UAB „P1“ deklaruota Pareiškėjos sutuoktinio suteikta 20 000 Lt paskola; Inspekcijos informacinių duomenų bazių duomenimis, A. R. sumokėtos 1 150 Lt baudos; kitiems fiziniams asmenims pervesta 200 Lt suma; į sūnaus D. R. banko sąskaitą pervesta 743,21 Lt kaip sąskaitos papildymas; statistinės vartojimo išlaidos.

Mokestinio patikrinimo metu šeimos vartojimo išlaidoms apskaičiuoti buvo taikomas mišrus metodas: įmokos už dujas, elektrą, šildymą, karštą vandenį, šaltą vandenį bei nuotekų tvarkymą vertintos pagal įmonių pateiktus duomenis apie faktiškai sumokėtas įmokas, automobilio kuro išlaidos vertintos pagal faktiškai juo nuvažiuotų kilometrų atstumą ir vidutinę kuro sunaudojimo normą, o kitos išlaidos pragyvenimui – pagal statistinius duomenis, išminusuojant transporto išlaidas. Tokiu būdu apskaičiuotos vidutinės vartojimo išlaidos 2 asmenų šeimai sudarė 22 063,28 Lt: 743,50 Lt - 105,70 Lt (išminusuojama 04 eil. „būstas, vanduo, elektra, dujos ir kt. kuras“) - 74,60 Lt (transportas) x 12 mėn. x 2 asm.) + 4 117,48 Lt (mokesčiai už elektrą, dujas, vandenį, buto šildymą) + 4 429 Lt (faktinės kuro sąnaudos), arba po 11 031,64 Lt kiekvienam sutuoktiniui.

Iš viso šeima per 2011 metus patyrė 105 803,35 Lt (47813,71 Lt + 57989,64 Lt) išlaidas.

Nurodoma, jog banko sąskaitose 2011-12-31 Pareiškėja turėjo 30,19 Lt, sutuoktinis – 749,63 Lt piniginių lėšų likutį, iš viso – 779,82 Lt. Įvertinus sutuoktinių 2010-12-31 turėtą 115,23 Lt piniginių lėšų likutį banko sąskaitose + 39 135,59 Lt per 2011 metus gautas pajamas - 105 803,35 Lt patirtas išlaidas - 779,82 Lt pinigų likutį banko sąskaitose 2011-12-31, nustatyta, kad šeimos išlaidos per 2011 m. viršijo gautas pajamas 67 332,35 Lt.

Centrinis mokesčių administratorius, įvertinęs tai, kas išdėstyta, vadovaudamasis 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau –MAĮ) 70 str. 1 dalimi, Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 „Dėl mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių (toliau – Taisyklės) 4 punktu, 6 punktu, 14–16 punktais, 28–29 punktais, konstatuoja, jog Šiaulių AVMI, išanalizavusi duomenis apie Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pajamas ir išlaidas, pagrįstai nustatė, kad faktinės Pareiškėjos šeimos išlaidos 2008–2011 m. laikotarpiu 648 395,38 Lt viršijo gautas pajamas, t. y. sutuoktiniai realiais pajamų šaltiniais nepagrindė patirtų išlaidų: 2008 m. – 174 292,57 Lt, 2009 m. – 207 510,08 Lt, 2010 m. – 199 260,38 Lt, 2011 m. – 67 332,35 Lt. Todėl mokesčių administratorius nuo Pareiškėjos ir jos sutuoktinio gautų kitų pajamų apskaičiavo mokėtinus mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, naudodamas išlaidų metodą.

Skundžiamame sprendime nurodoma, jog mokestinio patikrinimo metu Pareiškėja ir jos sutuoktinis, siekdami pagrįsti trūkstamas pajamas, mokesčių administratoriui pateikė dovanojimo raštelius. Šiuos dokumentus Šiaulių AVMI įvertino kritiškai ir juose fiksuotų piniginių lėšų nepripažino Pareiškėjos šeimos gautomis pajamomis.

Dėl iš A. A. R. dovanų gautų piniginių lėšų nurodoma, jog Pareiškėja mokesčių administratoriui pateikė Pareiškėjos sutuoktinio su tėvu A. A. R. (reg. adresu: (*duomenys neskelbtini*)) sudarytas dovanojimo sutartis: 2009-07-30 dėl dovanojamos 50 000 Lt sumos, 2009-08-13 – dėl 50 000 Lt, 2010-01-15 – dėl 50 000 Lt ir 2010-02-05 – dėl 50 000 Lt sumos. Dovanotų piniginių lėšų pervedimas per banką nenustatytas. Sutartys notarine forma nepatvirtintos.

Pareiškėja mokesčio patikrinimo metu ir skunde centriniam mokesčių administratoriui nurodė, jog A. A. R. galėjo jos sutuoktiniui padovanoti 200 000 Lt (100 000 Lt 2009 metais bei 100 000 Lt 2010 metais), nes pinigines lėšas buvo sukaukęs iš kitų, laisvu nuo darbo metu, atliekamų darbų. Pareiškėja mokesčių administratoriui pateikė straipsnius iš spaudos leidinių, skunde pažymėdama, kad A. A. R. gamino gaminius iš metalo ir kt., atlikinėjo kitas santechnikos paslaugas.

Mokesčių administratoriaus atlikto A. A. R. operatyvaus patikrinimo metu, pastarasis asmuo nurodė, kad gauna 980 Lt pensiją, tų pinigų jam pakanka išlaikyti būstą (*duomenys neskelbtini*) ir pragyventi. 2012-08-21 pateiktame paaiškinime teigė, kad jokio nekilnojamojo turto nėra pardavęs ir už tai pajamų nėra gavęs. Po sutuoktinės B. B. R. mirties (2009-07-11), namuose rado paslėptus 48 000 Lt grynaisiais pinigais. A. A. R. paaiškino, kad turėtus pinigus laikė namuose, tik labai nedidelę dalį laikė banke, nes bankais nepasitikėjo. Nurodė, jog 1968–1988 metais dirbo Laukuvos gaisrinėje, todėl turėjo daug laisvo laiko, kurio metu teikė santechnines paslaugas fiziniams asmenims bei įstaigoms. Pinigines lėšas sukaupe 1968–1988 metais iš santechnikos darbų, atliktų iki 1988 metų ir vėlesniais metais.

Mokesčių administratorius, atlikęs Pareiškėjos sutuoktinio tėvo A. A. R. operatyvų patikrinimą, nustatė, jog A. A. R. neturėjo finansinių galimybių 2009–2010 metais padovanoti sūnui A. R. 200 000 Lt. A. A. R. – pensininkas, niekur nedirbantis, ūkininko ūkio nėra registravęs.

Centrinis mokesčių administratorius atkreipia dėmesį į tai, jog, vadovaujantis Inspekcijos viršininko 2000-06-28 įsakymo Nr. 136 „Dėl brangių turta įsigijusių ar įsigijančių Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų deklaracijų pildymo, priėmimo, tikslinimo, tikrinimo ir saugojimo metodinių nurodymų ir formų patvirtinimo“ nuostatomis, tais atvejais, kai nurodomos iki lito įvedimo rubliais ar laikiniais pinigais – talonais 1993-07-20 turėtos santaupos, atsižvelgiama į turėtą Vyriausybės nustatytą nedeklaruotą dydį 3 100 Lt. Gyventojams, keičiantiems laikinuosius pinigus – talonus į litus virš 3 100 Lt, buvo prievolė juos deklaruoti mokesčių administratoriui, pateikiant laikinųjų pinigų – talonų keitimo į litus deklaraciją. A. A. R. tokios deklaracijos nėra pateikęs, todėl daroma išvada, kad 1993-07-20 A. A. R. turėjo ne daugiau kaip 3 100 Lt.

Taip pat nurodoma, jog A. A. R. vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (FR0593) ir kitų metinių pajamų deklaracijų mokesčių administratoriui neteikė. Centrinis mokesčių administratorius pažymi, jog, vadovaujantis 2003-12-18 Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. IX-1910 4 str. 2 dalies nuostatomis, jeigu gyventojas turto nedeklaravo, šiuo turto negali būti pagrindžiami kito turto įsigijimo šaltiniai.

Atkreipiamas dėmesys į tai, jog mokesčio patikrinimo metu nei A. A. R., nei Pareiškėja ir jos sutuoktinis nepateikė išsaugotų už patentus sumokėtų mokesčių kvitų ar tuo laiku vestų apskaitos žurnalų pinigine ar kiekiene išraiška, kas įrodytų, kad patentai vykdomai papildomai veiklai tikrai buvo įsigyti, t. y. nepateikė jokių oficialių dokumentų, pavyzdžiui, kvitų, sąskaitų, sutarčių ar kitų apskaičiavimų, įrodančių, kad A. A. R. nuo 1968 iki 1988 metų galėjo uždirbti dideles pinigų sumas, iš kurių dalį pinigų – 200 000 Lt, dovanavo Pareiškėjos sutuoktiniui.

Pareiškėja, siekdama pagrįsti A. A. R. galimybes dovanoti pinigines lėšas, kaip įrodymą pateikė spaudoje publikuotus straipsnius, pagal jos, patvirtinančius jos sutuoktinio tėvo gautas

pajamas. Tačiau, mokesčių administratoriaus pastebėjimu, tose pačiose publikacijose nurodyta, jog A. A. R. veikla – ne verslas, o daugiau brangus pomėgis. Pagal 2010-04-23 laikraštyje „Š1“ išspausdintą straipsnį A. A. R. teigė, kad „kaina – 9 000 Lt – ne mano kišenei“. Inspekcijos teigimu, toks pasisakymas prieštarauja byloje esančio 2012-08-21 paaiškinimo teiginiams, kad iš viso už atliktus darbus A. A. R. yra uždirbęs apie 400 000 Lt, iš kurių 200 000 Lt padovanojo sūnui. Centrinis mokesčių administratorius konstatuoja, jog mokesčių administratoriui pateikti spaudos leidiniai negali būti įrodymu apie gautas dideles pajamas, kurie, kaip parodė atliktų straipsnių analizė, yra priešaringi. Byloje esantys Pareiškėjos pateikti spaudos straipsniai patvirtina, jog A. A. R. vykdė veiklą, tačiau nepatvirtina fakto, jog jis gavo pajamų, kurias neva padovanojo Pareiškėjos sutuoktiniui.

Sprendime nurodoma, jog atitinkamai kritiškai vertinami ir A. A. R. bei Pareiškėjos teiginiai, kuriais Pareiškėja grindžia A. A. R. dovanotų piniginių lėšų pagrįstumą dėl po B. B. R. mirties namuose rastų paslėptų 48 000 Lt grynųjų pinigų, kuriuos A. A. R. padovanojo sūnui A. R. dovanotų 200 000 Lt sumoje.

Inspekcija **dėl Pareiškėjos sūnaus D. R. tėvui dovanotų piniginių lėšų** nurodo, jog mokestinio patikrinimo metu Pareiškėja mokesčių administratoriui pateikė dovanojimo sutartis, kuriomis sūnus D. R. (reg. adresu: *(duomenys neskelbtini)*) 2009 metais padovanojo tėvui A. R. 170 000 Lt, t. y. 2009-01-09 – 50 000 Lt, 2009-01-16 – 40 000 Lt, 2009-02-06 – 40 000 Lt, 2009-02-13 – 40 000 Lt.

Siekdamas išsiaiškinti Pareiškėjos pateiktas aplinkybes, mokesčių administratorius atliko D. R. mokestinį patikrinimą, kurio metu buvo išanalizuotos D. R. šeimos gautos pajamos bei patirtos išlaidos už laikotarpį nuo 2004-01-01 iki 2011-12-31. Išanalizavus ir įvertinus Pareiškėjos sūnaus šeimos gautas pajamas bei patirtas išlaidas, nustatyta, kad D. R. negalėjo dovanoti tėvui 170 000 Lt (D. R. 2014-05-21 patikrinimo aktas Nr. FR0680-387).

Pareiškėja mokestinio patikrinimo metu ir skunde centriniam mokesčių administratoriui teigė, jog, apskaičiuojant sūnaus pajamas bei išlaidas, buvo neteisėtai ignoruoti sūnaus pateikti duomenys apie patirtas išlaidas Jungtinėje Karalystėje, patikrinimo metu jos žymiai padidintos ir dėl to padaryta neteisinga išvada, kad D. R. negalėjo 2009 metais padovanoti tėvui 170 000 Lt.

Centrinis mokesčių administratorius nurodo, jog, atliekant D. R. mokestinį patikrinimą, buvo vertinamos D. R. faktiškai patirtos išlaidos ir statistinės vartojimo išlaidos pagal tuo metu buvusią gyvenamąją vietą. Gyvenimo Lietuvoje laikotarpiu mokesčių administratorius naudojo Lietuvos statistikos departamento internetiniame puslapyje skelbtų vidutinių vartojimo išlaidų vienam ūkio nariui per mėnesį duomenis, o gyvenimo Didžiojoje Britanijoje – Nacionalinio Didžiosios Britanijos statistikos departamento skelbtas vidutines namų ūkio išlaidas mėnesiui. Mokesčių administratorius, įvertinęs D. R. atlikto mokestinio patikrinimo rezultatus ir nustatytas aplinkybes, pažymi, jog Pareiškėjos ir D. R. pateikti teiginiai apie patirtas kur kas mažesnes vartojimo išlaidas, nei tos, kurios yra oficialiai skelbiamos Nacionalinio Didžiosios Britanijos statistikos departamento, yra nepagrįstos ir neatitinka jokių protingumo kriterijų, nurodytos tariamos pragyvenimo išlaidos yra neadekvačios pragyvenimo lygiui Jungtinėje Karalystėje.

Papildomai Inspekcija pažymi, jog D. R., vadovaudamasis MAĮ 131 str. 1 dalimi, norėdamas pagrįsti kitas aplinkybes, kurios bus svarbios tvirtinant patikrinimo rezultatus, galėjo pateikti rašytines pastabas, į kurias mokesčių administratorius, priimdamas sprendimą / pažymą būtų atsižvelgęs. Akcentuojama, jog D. R. 2014-05-21 patikrinimo aktas Nr. FR0680-387 buvo patvirtintas 2014-06-06 pažyma Nr. FR0681-47, kurioje nurodyta, kad dovanojimo sutartys surašytos ne patvirtinti iš tikrųjų buvusius faktus, o pateiktos, siekiant padėti tėčiui A. R. pagrįsti pajamų šaltinius ir išvengti mokestinės prievolės, apskūsta Lietuvos Respublikos

administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka nebuvo, nors apie tokią galimybę D. R. pateiktoje pažymoje nurodyta buvo.

Pažymima, jog Pareiškėjos sutuoktinis yra pateikęs metines pajamų deklaracijas už 2009 ir 2010 m., tačiau tariamai gautų dovanų: 2009 m. – 270 000 Lt ir 2010 m. – 100 000 Lt, nedeklaravo.

Dėl statistinių išlaidų

Skundžiamame sprendime nurodoma, jog Pareiškėja, teikdama paaiškinimus Šiaulių AVMI ir juos akcentuodama skunde centriniam mokesčių administratoriui, nurodė, jog Pareiškėja su šeima kiekvieną mėnesį patirdavo 350 Lt išlaidų mažiau, nei, remdamasis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, nustatė mokesčių administratorius. Pareiškėja nurodė, jog visiškai nepatirdavo išlaidų daržovėms, vaisiams, mėšai, nes visus šiuos produktus gaudavo iš už 125 km esančio O. E. J. 12 arų kolektyvinio sodo.

Inspekcija, atsakydama į Pareiškėjos argumentus, kodėl, vertinant jos šeimos patirtas išlaidas ir apskaičiuojant mokesčio bazę, buvo remiamasi Lietuvos statistikos departamento duomenimis, nurodo, jog, atliekamam mokestiniam patikrinimui, kai vertinamos mokėtojo patirtos išlaidos, mokesčių administratorius gali pasirinkti tokį informacijos šaltinį, kuris leistų tiksliausiai ir objektyviausiai atlikti įvertinimą, taip pat turi teisę naudotis informacija gauta iš Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių mokesčių administratorių, kitų institucijų, registru (kadastrų), statistikos leidinių, žinybų, katalogų, spaudos, informacinių biuletenių, kitų visuomenės informavimo priemonių, interneto svetainių bei kitų šaltinių, kurių pagrindu galima nustatyti mokesčių mokėtojo atitinkamus veiklos rodiklius ir gauti kitą įvertinimui atlikti reikalingą informaciją (Taisyklių 29 p.). Mokesčių administratoriaus pasirinktas išlaidų metodas leido tiksliausiai apskaičiuoti Pareiškėjos mokestinę prievolę už praėjusį laikotarpį, remiantis oficialiais ir visuotinai prieinamais duomenimis. Inspekcija pažymi, jog su mokesčių administratoriaus naudojamais duomenimis (Lietuvos statistikos departamento) įvairaus pobūdžio bylose savo formuojamoje praktikoje sutinka ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), pavyzdžiui: 2011-09-05 nutartis adm. byloje Nr. A-575-928-11, 2010-11-02 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1397-10, 2014-04-15 nutartis adm. byloje Nr. A-602-409-14.

Pareiškėja su Inspekcijos sprendimu nesutinka.

Skunde nurodomi pagrindiniai nesutikimo su centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu motyvai, t. y. mokesčių administratorius:

- nepagrįstai Pareiškėjos šeimos pajamomis nepripažino Pareiškėjo sutuoktinio tėvo A. A. R. 2009–2010 metais A. R. dovanotų lėšų ir sūnaus D. R. 2009 m. A. R. dovanotų piniginių lėšų, taip pat Pareiškėjos sutuoktinio gautos paskolos iš L. Z. ir Ž. Z.;
- nepagrįstai sudvigubino Pareiškėjos sutuoktinio įmonei „P1“ paskolintas pinigines lėšas (47 300 Lt), todėl neteisingai apskaičiavo Pareiškėjos šeimos faktines išlaidas;
- nepagrįstai B. B. Pareiškėjos sutuoktiniui pervestus 7 470 Lt pripažino A. R. apmokestinamosiomis pajamomis;
- neteisingai nustatė Pareiškėjos šeimos turėtas santaupas 2003-12-31, 2007-01-01 ir 2008-01-01;
- neteisingai apskaičiavo Pareiškėjos šeimos vartojimo išlaidas.

Dėl Pareiškėjos sutuoktinio tėvo A. A. R. dovanotų piniginių lėšų

Nurodoma, jog Pareiškėja mokesčių administratoriui pateikė įrodymus, kad tarp Pareiškėjos sutuoktinio ir jo tėvo A. A. R. buvo sudarytos dovanojimo sutartys, pagal kurias A. A. R. sūnui (A. R.) 2009 metais padovanojo 100 000 Lt (2009-07-30 – 50 000 Lt ir 2009-08-13 – 50 000 Lt), 2010 metais padovanojo dar 100 000 Lt (2010-01-15 – 50 000 Lt ir 2010-02-05 – 50 000 Lt).

Byloje pateiktas A. A. R. paaiškinimas, kur jis nurodė, jog dovanotų piniginių lėšų pajamų šaltiniai yra per visą gyvenimą uždirbtas atlyginimas, dirbant kas ketvirtą parą Laukuvos gaisrinėje ir gaunant 90 rub. atlyginimą, taip pat laisvu laiku fiziniams ir juridiniams asmenims teikiant santechnikos paslaugas nuo 1968 m. iki 1988 m. ir vėlesniais metais (tai yra daugiau nei 20 metų). Nuo 1988 m. A. A. R. gamino grūdų malūnus, tarkavimo mašinas burokams, metalines tvoras, yra sumontavęs septynias vėjo jėgaines. Už atliktus darbus yra gavęs apie 400 000 Lt, pinigus laikė ne banke.

Nurodoma, jog Pareiškėja be dovanojimo sutarčių bei A. A. R. išsamaus paaiškinimo apie sūnui dovanotų piniginių lėšų šaltinį (kilmę) mokesčių administratoriui pateikė ir spaudos leidiniuose išspausdintus straipsnius apie A. A. R.. Šių straipsnių turinys, pasak Pareiškėjos, patvirtina A. A. R. minėtame paaiškinyje nurodytas aplinkybes, teikiant atlygintines santechnikos paslaugas, gaminant bei parduodant atitinkamus gaminius, ir leidžia pagrįstai spręsti, kad A. A. R. minėtu laikotarpiu (daugiau nei 20 metų) užsiėmė ūkine veikla, iš kurios gavo pajamų. Tai, Pareiškėjos teigimu, pagrindžia A. A. R. paaiškinimus dėl gautų piniginių sumų iš tos veiklos, o kartu ir nagrinėjamoje byloje svarbią aplinkybę, kad tėvas A. A. R. sūnui A. R. 2009 ir 2010 m. padovanojo 200 000 Lt.

Pareiškėja nurodo, jog mokesčių administratorius nesurinko jokių konkrečių įrodymų, kurie paneigtų bylai reikšmingas faktines aplinkybes apie A. A. R. specialias žinias bei gebėjimus ir tų specialių žinių, gebėjimų faktinį intensyvų realizavimą, gaunant už tai pajamų. Centrinis mokesčių administratorius nepagrindė, kodėl jis laiko, kad A. A. R. atlikti darbai (centrinio šildymo įvedimas, metalinių tvorelių įrengimas, geležies darbų atlikimas) yra laikytini brangiu pomėgiu, o ne atlygintine ūkine veikla, iš esmės verslu, ir kodėl, atlikdamas šiuos darbus daugiau nei 20 metų, A. A. R. negalėjo gauti pajamų. Nurodoma, jog mokesčių administratorius nenustatė, kad A. A. R. paslaugas, darbus atlikinėjo veltui, neimdamas atlyginimo. Todėl konstatuojama, kad mokesčių administratoriaus išvada, jog A. A. R. negalėjo sukaupti 200 000 Lt, kuriuos vėliau padovanojo sūnui, yra tik prielaida, prieštaraujanti byloje surinktiems duomenims.

Akcentuojama, kad Pareiškėjos mokesčių administratoriui pateikti straipsniai, juose išdėstyti faktai apie A. A. R. ūkinę veiklą patvirtina, jog A. A. R. vertėsi atlygintine ūkine veikla, turėjo įgūdžių, žinių, kaip kokybiškai atlikti darbus, autoritetą, todėl logiška, jog už vykdytą veiklą gavo atitinkamų pajamų. Tai, pasak Pareiškėjos, patvirtina A. A. R. 2012-08-21 paaiškinyje Šiaulių AVMI nurodytas aplinkybes, jog jis per daugiau negu 20 metų iš vykdytos veiklos uždirbo 400 000 Lt. Pareiškėjos vertinimu, minėti straipsniai yra leistini įrodymai, kuriais Pareiškėja įrodė realų A. A. R. pajamų šaltinį.

Pareiškėja dėl Inspekcijos sprendimo argumentų, kuriais mokesčių administratorius neigė Pareiškėjos sutuoktinio iš tėvo gautos dovanos realumą, nurodo, jog A. A. R. santaupų banke nelaikė, todėl ir sūnui dovanavo pinigines lėšas grynaisiais pinigais. Pareiškėjos teigimu, aplinkybė, kad A. A. R. nelaikė pinigų banke, pati savaime nereiškia, kad jis neturėjo atitinkamų santaupų, kurias dovanavo sūnui, tuo labiau kad minėti spaudos straipsniai neginčytinai įrodo, kad A. A. R. vertėsi ūkine veikla daugiau kaip 20 metų.

Mokesčių administratoriaus nurodyta aplinkybė, susijusi su dovanojimo sutarties forma (kad jos nesudarytos notarine forma), nagrinėjamu atveju nėra svarbi, nes byloje nesprendžiamas klausimas dėl civilinių sandorių galiojimo, o įrodinėjama aplinkybė, ar pinigų suma, A. A. R. padovanota A. R. 2009 ir 2010 metais, realiai buvo ar nebuvo perduota A. R..

Pažymima, kad sudarytos dovanojimo sutartys atitiko jų sudarymo metu galiojusio įstatymo tokioms sutartims nustatytą formą.

Pareiškėja dėl Inspekcijos nurodytos aplinkybės, kad A. A. R. yra pensininkas, šiuo metu nedirbantis, ūkininko ūkio neregistravęs, nurodo, kad šios aplinkybės jį charakterizuoja šiuo metu ir nėra susijusios su įrodinėtinomis aplinkybėmis – kad A. A. R. sūnui dovanotas pinigines lėšas uždirbo nuo 1968 m. iki 1988 m., dalį lėšų – po 1988 m.

Tai, kad A. A. R. nepateikė laikinųjų pinigų – talonų keitimo į litus deklaracijos, Pareiškėjos nuomone, taip pat nesudaro pagrindo išvadai, jog A. A. R. 1993-07-20 turėjo ne daugiau kaip 3 100 Lt, ypač atsižvelgiant į tai, jog, Pareiškėjos žiniomis, nemažą dalį santaupų A. A. R. turėjo „tvirta“ valiuta. Pareiškėjos teigimu, asmuo, pažeisdamas atitinkamų įstatymų nuostatas, galėjo nepateikti minėtos deklaracijos apie turimą daug didesnę pinigų sumą, tačiau realiai didelę sumą turėti. Pažymima, jog mokesčių administratorius Pareiškėjos sutuoktinio tėvo neklausė ir nesiaiškino, koku būdu jis keitė pinigus, kokia valiuta laikė santaupas, ar turėjo tauriųjų metalų ir kt., ir šių aplinkybių neišsiaiškines visiškai be pagrindo atmetė jo paaiškinimus apie sukauptas pinigines lėšas.

Taip pat skunde nurodoma, jog tai, kad A. A. R. bei jo sutuoktinė nepateikė vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (forma FR0593), yra pažeidimas, tačiau jis pats savaime nereiškia, jog A. A. R. su sutuoktine faktiškai neturėjo daugiau santaupų, nei pagal 2003-12-18 Gyventojų turto deklaravimo įstatymą privalomas deklaruoti turtas.

Pareiškėja pažymi, kad centrinis mokesčių administratorius nepasisakė ir neįvertino tai, jog pagal minėto Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 3 straipsnį tiek A. A. R., tiek jo sutuoktinė neturėjo prievolės deklaruoti piniginių lėšų ir kito turto, jeigu jų bendra suma 2003-12-31 neviršijo 124 000 Lt. Todėl atsižvelgiant į tai, taip pat į įrodymus dėl A. A. R. daugiau kaip 20 metų vykdytos ūkinės veiklos, Pareiškėjai yra neaišku ir nesuprantama, kodėl mokesčių administratorius nepripažino bent tos aplinkybės, kad A. A. R. šeima 2003-12-31 turėjo bent jau 124 000 Lt santaupas ir kito turto, ir A. A. R. sūnui 2009 ir 2010 metais galėjo dovanoti 124 000 Lt.

Pareiškėja dėl mokesčių administratoriaus nurodytos aplinkybės, kad A. A. R. ir Pareiškėja su sutuoktiniu nepateikė išsaugotų už patentus sumokėtų mokesčių kvitų ar tuo laiku vestų apskaitos žurnalų pinigine ar kiekinė išraiška, kas įrodytų, kad patentai vykdomai papildomai veiklai tikrai buvo įsigyti, nurodo, jog tai niekaip nepaneigia, kad A. A. R. vertėsi nurodytu verslu ir iš jo gavo didelių pajamų. Be to, A. A. R. neturėjo prievolės rinkti, taip pat beveik 30–40 metų saugoti konkrečius mokesčių administratoriaus įvardintus dokumentus už laikotarpį nuo 1968 m. iki 1988 m.

Nors centrinis mokesčių administratorius kritiškai vertino A. A. R. ir Pareiškėjos teiginius dėl A. A. R. po sutuoktinės B. B. R. mirties namuose rastų paslėptų 48 000 Lt, kuriuos jis padovanojo sūnui A. R., tačiau, Pareiškėjos teigimu, nesurinko jokių įrodymų, kad B. B. R. negalėjo per visą savo gyvenimą sukaupti tokios pinigų sumos.

Tai, kad Pareiškėjos sutuoktinis gautų dovanų (2009 m. – 270 000 Lt ir 2010 m. – 100 000 Lt) nedeklaravo, taip pat nesudaro pagrindo neginčytinai išvadai, jog 370 000 Lt piniginių lėšų suma pagal dovanojimo sandorius su tėvu A. A. R. ir sūnumi D. R. Pareiškėjos sutuoktiniui nebuvo perduota.

Pareiškėja, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog ji įrodė, kad ginčui aktuali laikotarpiu jos sutuoktinis gavo 200 000 Lt pajamas iš tėvo A. A. R., o mokesčių administratorius nepagrįstai šių pajamų nepripažino.

Dėl Pareiškėjos sūnaus D. R. tėvui dovanotų piniginių lėšų

Nurodoma, jog Pareiškėja mokesčių administratoriui pateikė tarp Pareiškėjos

sutuoktinio ir jūdviųjų sūnaus D. R. sudarytas dovanojimo sutartis, iš kurių matyti, kad D. R. tėvui 2009-01-09 dovanavo 50 000 Lt, 2009-01-16 – 40 000 Lt, 2009-02-06 – 40 000 Lt, 2009-02-13 – 40 000 Lt. Pareiškėja be šių dovanojimo sutarčių, kurių forma atitinka įstatymų reikalavimus, mokesčių administratoriui pateikė sūnaus D. R. paaiškinimą, kad jis A. R. dovanavo minėtas pinigų sumas.

Nurodoma, jog mokesčių administratorius, neigdamas Pareiškėjos sutuoktinio iš sūnaus gautas dovanas, rėmėsi aplinkybe, kad D. R. 2014-06-06 pažymos Nr. FR0681-47 neskundė Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Pareiškėja nurodo, jog D. R. atlikto tyrimo atžvilgiu buvo padaryta išvada, kad jis valstybei neskolingas, todėl jis jam palankios išvados ir neskundė. Pabrėžiama, kad minėta pažyma nebuvo adresuota Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui, jie nebuvo tos bylos šalimi, todėl aplinkybė, jog D. R. neteikė rašytinių pastabų ir / ar skundo, niekaip nesukuria tos pažymos motyvų prejudicinės galios Pareiškėjos ir jos sutuoktinio atžvilgiu ir neatima iš jų teisės įrodinėti, kad Pareiškėjos šeima iš D. R. gavo 170 000 Lt pajamas.

Skunde nurodoma, jog vietos mokesčių administratorius, patikrinęs D. R. pajamas ir išlaidas, 2014-05-21 patikrinimo akte Nr. FR0680-387 iš esmės nustatė, kad D. R. per 2004–2006 m. galėjo sutaupyti 25 375,57 svarus sterlingų. Taip pat minėtame patikrinimo akte konstatuota (4 psl.), kad, „įvertinus Jungtinės Karalystės mokesčių administratoriaus pateiktus duomenis per laikotarpį nuo 2003-04-06 iki 2007-07-13 ir, atlikus pajamų ir išlaidų analizę per laikotarpį nuo 2007-07-14 iki 2008-09-11 (santuokos registravimo) Lietuvoje, mokestinio patikrinimo metu galima teigti, kad D. R. 2008-09-11 galėjo sukaupti 115 429,81 Lt piniginių lėšų likutį ne banke“. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjai neaišku, kodėl mokesčių administratorius, jei jau laikė, kad Pareiškėjos sūnus 2009 metais negalėjo tėvui dovanoti 170 000 Lt, nevertino, kad D. R. turėjo galimybę padovanoti tėvui 2009 m. 115 000 Lt.

Pareiškėja pažymi, kad sūnaus D. R. sukauptą lėšų likutį 2008 m. pabaigoje mokesčių administratorius nustatė, neteisingai apskaičiavęs D. R. šeimos išlaidas, jas skaičiuodamas didesnes, nei jos buvo faktiškai. Apie neteisingą sūnaus šeimos išlaidų skaičiavimą Pareiškėja buvo nurodžiusi jau 2014-12-29 paaiškinime Šiaulių AVMI, prašydama perskaičiuoti sūnaus ir jo žmonos pajamų ir išlaidų balansą jų gyvenimo Jungtinėje Karalystėje laikotarpiu, atsižvelgiant į sūnaus pateiktus duomenis apie faktines vartojimo išlaidas Jungtinėje Karalystėje 2003–2009 metais. Tačiau to mokesčių administratorius nepadarė.

Pareiškėjos teigimu, mokesčių administratoriaus skaičiavimas dėl sūnaus ir jo žmonos išlaidų Anglijoje yra neteisingas, nes neįvertinta, kad emigrantų šeimos išlaidos nėra tapačios toms, kurios nurodomos Nacionalinio Didžiosios Britanijos statistikos departamento paskelbtose kaip vidutinės namų ūkio, o yra mažesnės. Visuotinai žinoma aplinkybė, kad išvykę į užsienį užsidirbti lietuviai įvairiais būdais taupo, gyvena pakankamai sudėtingomis sąlygomis, kad tik sutaupyti. Nėra išimtis ir šis atvejis. Todėl emigrantų šeimos faktines išlaidas prilyginti Nacionalinio Didžiosios Britanijos statistikos departamento paskelbtoms kaip vidutinėmis namų ūkio yra klaidinga. Pasak Pareiškėjos, mokesčių administratorius nesurinko duomenų, ar jos sūnaus šeima faktiškai turėjo tokias pat išlaidas, kurias skelbia Nacionalinis Didžiosios Britanijos statistikos departamentas kaip vidutinės namų ūkio, o ne mažesnes, nepateikė duomenų ir kriterijų, kaip konkrečiai tokios statistinės vidutinės išlaidos apskaičiuojamos, kokie tokių statistinių vidutinių išlaidų sudarymo kriterijai. Mokesčių administratorius netyrė, kokiomis sąlygomis gyveno Pareiškėjos sūnaus šeima Jungtinėje Karalystėje, kaip buvo sprendžiamas klausimas dėl būsto (būsto nuoma sudaro didžiausią išlaidų dalį), kokių vidutinių statistinių išlaidų sūnaus šeima atsisakė, siekdama sutaupyti, o tai yra reikšminga, siekiant nustatyti faktines Pareiškėjos sūnaus šeimos išlaidas Jungtinėje Karalystėje bei priimti objektyvų, nešališką ir teisingą sprendimą.

Pareiškėja, siekdama paneigti mokesčių administratoriaus skaičiavimus dėl sūnaus D.

R. ir jo žmonos pajamų ir išlaidų, su skundu Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) pateikė mokesčių administratoriaus elektroniniu laišku (iš *(duomenys neskelbtini)* į *(duomenys neskelbtini)*) D. R. siųstą lentelę „D. R. ir R. M. pajamų / išlaidų suvestinė už 2007–2011 metus“. Iš šios lentelės matyti, jog mokesčių administratorius nustatė, kad pinigų likutis 2008-12-31 buvo 241 418,26 Lt, o per 2009 metus D. R. padovanojus tėvui 170 000 Lt, pinigų likutis 2009-12-31 buvo 57 124,65 Lt. Daroma išvada, jog pats mokesčių administratorius detalčiai suskaičiavo, jog D. R. pakako piniginių lėšų 2009 m. padovanoti tėvui 170 000 Lt.

Pareiškėja, apibendrinama tai, kas išdėstyta, konstatuoja, jog ji aplinkybes apie sūnaus D. R. 2009 m. tėvui A. R. perduotas pinigų sumas įrodė tiesioginiais įrodymais, t. y. dovanojimo sutartimis, D. R., Pareiškėjos ir jos sutuoktinio paaiškinimais, D. R. gautomis pajamomis, paties mokesčių administratoriaus atliktais skaičiavimais minėtoje su skundu Komisijai pateiktoje lentelėje. Tuo tarpu mokesčių administratorius nepagrįstai Pareiškėjos šeimos pajamomis nepripažino sūnaus tėvui dovanotų 170 000 Lt.

Dėl Pareiškėjos sutuoktinio įmonei „P1“ paskolintų piniginių lėšų

Skunde nurodoma, jog Pareiškėjos sutuoktinis 2014-12-29 paaiškinime Šiaulių AVMI buvo nurodęs, kad pirminį mokestinį tyrimą atlikusi mokesčių specialistė klaidingai nustatė, jog 2009 metais 39 450 Lt, 2010 metais 7 450 Lt, 2011 metais 400 Lt (iš viso 47 300 Lt), kurie buvo pervesti iš A. R. asmeninės sąskaitos banke į įmonės „P1“ banko sąskaitą, nebuvo įforminti paskolų sutartimis, nes šių piniginių lėšų skolinimas buvo įformintas paskolų sutartimis ir deklaruotas 2011-12-07 Inspekcijai pateiktose deklaracijose formoje FR0711 už 2009 ir 2010 metus. Pareiškėja Šiaulių AVMI pateikė minėtus teiginius pagrindžiančius įrodymus – 6 paskolų sutarčių ir kitų su piniginių lėšų judėjimu susijusių dokumentų kopijas.

Nurodoma, jog mokesčių administratorius klaidingai nustatė Pareiškėjos sutuoktinio išlaidas pagal paskolos sutartis, prie jų pridėdamas minėtas išlaidas: 2009 m. – 39 450 Lt, 2010 m. – 7 450 Lt, 2011 m. – 400 Lt, nors šios išlaidos jau buvo įtrauktos į paskolos sutartis. Daroma išvada, kad mokesčių administratorius, prie paskolos sutartyse nurodytų sumų pridėdamas minėtus 47 300 Lt, šią sumą į Pareiškėjos sutuoktinio išlaidas įtraukė du kartus, taip nepagrįstai A. R. išlaidas per 2009, 2010 ir 2011 m. padidindamas 47 300 Lt suma.

Pažymima, kad dėl šio Pareiškėjos argumento skundžiamame sprendime centrinis mokesčių administratorius nieko nepasisakė.

Dėl Pareiškėjos sutuoktinio gautų paskolų iš L. Z. ir Ž. Z.

Skunde nurodoma, jog mokesčių administratorius Pareiškėjos sutuoktinio atliktus mokėjimus: 2007 m. – 2 485 Lt ir 2008 m. – 6 490 Lt, L. Z. pripažino Pareiškėjos sutuoktinio išlaidomis, tuo tarpu nepripažino, kad L. Z. 2007 m. ir 2008 m. paskolino A. R. šiuos pinigus, kuriuos nurodytais mokėjimais Pareiškėjos sutuoktinis L. Z. grąžino. Pažymima, kad 2013-10-10 paaiškinime Šiaulių AVMI L. Z. nurodė, jog jis 2007 m. ir 2008 m. paskolino A. R. pinigus, o pastarasis jam juos grąžino 2007 m. ir 2008 m., pervesdamas atitinkamai 2 485 Lt ir 6 490 Lt. Pareiškėjos nuomone, esant šiems įrodymams, nėra pagrindo nepripažinti Pareiškėjos sutuoktinio pajamomis iš L. Z. 2007 m. ir 2008 m. gautus 8 975 Lt (2 485 Lt + 6 490 Lt) ir Pareiškėjos sutuoktinio grąžintas paskolas traktuoti tik kaip A. R. išlaidas, jas papildomai apmokestinant.

Pažymima, kad mokesčių administratorius nenustatė, jog L. Z. neturėjo galimybių 2007 m. ir 2008 m. paskolinti A. R. 8 975 Lt. Taip pat nenustatė, kad A. R. pavedimai L. Z. būtų kitokio pobūdžio, o ne paskolos grąžinimas. Pareiškėjos teigimu, aplinkybė, jog L. Z. užsienyje

gautų pajamų nedeklaravo, pati savaime nesudaro pagrindo neginčytinai išvadai, jog L. Z. pinigų Pareiškėjos sutuoktiniui nebuvo paskolinęs.

Pareiškėja, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog Inspekcija nepagrįstai tarp Pareiškėjos sutuoktinio ir L. Z. susiklosčiusius paskolinius santykius aiškino ne pagal byloje surinktus duomenis.

Taip pat skunde nurodoma, jog mokesčių administratorius nepagrįstai Pareiškėjos sutuoktinio Ž. Z. pervestas pinigines lėšas (iš viso 48 588 Lt per laikotarpį nuo 2007-09-02 iki 2009-02-24) pripažino A. R. išlaidomis, nepripažinęs, kad tai buvo paskolų gražinimas, kurias anksčiau A. R. buvo gavęs iš Ž. Z. Pareiškėjos nuomone, tai, kad Ž. Z. nuo 2010-06-17 deklaruoja gyvenamąją vietą Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje, ir tai mokesčių administratoriui sutrukdė apklausti šį asmenį, nesudaro pagrindo Pareiškėjos sutuoktinio pervestų Ž. Z. piniginių lėšų nelaikyti paskolos gražinimu.

Dėl B. B. Pareiškėjos sutuoktiniui suteiktos paskolos

Pareiškėja nesutinka su mokesčių administratoriaus pozicija B. B. Pareiškėjos sutuoktiniui pervestus iš viso 7 470 Lt pripažinti A. R. apmokestinamosiomis pajamomis, nes, Pareiškėjos teigimu, tai buvo pasiskolinti pinigai. Šią aplinkybę 2014-08-28 paaiškinime Šiaulių AVMI patvirtino ir B. B.

Pabrėžiama, kad mokesčių administratorius nenustatė, jog A. R. ar jo įmonė būtų atlikę kokius nors darbus B. B. ir kad jo A. R. pervestos pinigines lėšos (iš viso 7 470 Lt) būtų kitokios kilmės, negu nurodė Pareiškėjos sutuoktinis ir B. B. (paskola).

Atsižvelgiant į tai, daroma išvada, kad mokesčių administratorius nepagrįstai minėtą pinigų sumą apmokestino kaip A. R. kitas pajamas.

Dėl Pareiškėjos šeimos turėtų santaupų 2003-12-31, 2007-01-01, 2008-01-01

Skunde nurodoma, jog Pareiškėja mokesčių administratoriui pateikė informaciją apie jos ir sutuoktinio valstybinį socialinį draudimą nuo 1994-01-01 iki 2002-12-31. Iš pateiktų dokumentų matyti, kad Pareiškėjos draudžiamosios pajamos 1997 m. buvo 10 170,78 Lt, 1998 m. – 21 326,34 Lt, 1999 m. – 35 831,89 Lt, 2000 m. – 26 428,80 Lt, 2001 m. – 24 410,83 Lt, 2002 m. – 24 458,62 Lt 1997 m.; Pareiškėjos sutuoktinio A. R. draudžiamosios pajamos sudarė 40 751 Lt, 1998 m. – 42 490 Lt, 1999 m. – 42 464 Lt, 2000 m. – 41 053 Lt, 2001 m. – 41 352 Lt, 2002 m. – 41 583 Lt. Daroma išvada, jog iš viso per laikotarpį nuo 1997-01-01 iki 2002-12-31 (6 metus) Pareiškėjos ir jos sutuoktinio draudžiamosios pajamos buvo 392 320,35 Lt.

Pareiškėja nurodo, kad mokesčių administratorius, vertindamas, jog Pareiškėjos šeima 2003-12-31 galėjo turėti sukaupus tik po 50 000 Lt santaupų ne banke, taip pat nurodydamas, kad jos šeima 2003 metais gavo 43 442 Lt su darbo santykiais susijusias pajamas bei 511,13 Lt kitas pajamas (iš viso 43 953,13 Lt) ir iš to galėjo sutaupyti 7 218,55 Lt piniginių lėšų likutį ne banke, vertindamas per laikotarpį nuo 1997-01-01 iki 2002-12-31 galimai sutaupytų lėšų likutį, tokių pat vertinimo principų nesilaikė ir nepagrįstai sprendė, kad per visą šį laikotarpį (t. y. nuo 1997-01-01 iki 2002-12-31) Pareiškėjos šeima sutaupė tik apie 93 000 Lt.

Pareiškėja nurodo, kad draudžiamosios pajamos viršijo 2003 m. gautas draudžiamąsias pajamas šitaip: 1997 m. – 7 479,78 Lt (50 921,78 Lt - 43 442 Lt); 1998 m. – 20 374,34 Lt (63 816,34 Lt - 43 442 Lt); 1999 m. – 34 853,98 Lt (78 295,98 Lt - 43 442 Lt); 2000 m. – 24 039,80 Lt (67 481,80 Lt - 43 442 Lt); 2001 m. – 22 320,83 Lt (65 762,83 Lt - 43 442 Lt); 2002 m. – 22 599,62 Lt (66 041,62 Lt - 43 442 Lt). Pareiškėjos teigimu, taikant tokius pačius vertinimo kriterijus, kokius mokesčių administratorius taikė sprendamas, kiek Pareiškėjos

šeima galėjo sutaupyti per 2003 metus, kiekvienais metais, pradedant 1997 m., baigiant 2002 m., Pareiškėjos šeima sutaupė ne mažiau kaip po 7 218,55 Lt plius pajamos, kurios viršijo 2003 m. gautas pajamas, o tai sudaro 131 668,35 Lt (7 479,78 Lt + 20 374,34 Lt + 34 853,98 Lt + 24 039,80 Lt + 22 320,83 Lt + 22 599,62 Lt). Be to, 1996–2002 m. išlaidos buvo mažesnės nei 2003 metais, jos kas mėnesį 3 asmenų šeimai neviršijo 1 500 Lt, kas rodo, kad Pareiškėjos šeima 2003-12-31 turėjo sutaupiusi iki 264 700 Lt ne banke.

Dėl Pareiškėjos šeimos faktinių vartojimo išlaidų

Skunde nurodoma, jog tiek Pareiškėjos, tiek jos sutuoktinio tėvai ginčui aktualiu laikotarpiu augino bulves, vaisius, daržoves, naminius paukščius (vištas, kalakutus, žąsis) bei galvijus (kiaules, avis), todėl Pareiškėjos šeimai šių produktų pirkti nereikėjo. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjos šeimos vartojimo išlaidos faktiškai buvo mažesnės, nei nustatė mokesčių administratorius. Pareiškėja dar 2014-12-29 paaiškinime Šiaulių AVMI buvo nurodžiusi, jog dėl minėtos tėvų paramos jos šeimos faktinės vartojimo išlaidos vienam šeimos nariui per mėnesį buvo mažesnės už statistines skelbtas vidutines pinigines vartojimo išlaidas maždaug po 250 Lt iki 2007-01-01 bei maždaug po 350 Lt mažesnės 2007–2011 m. laikotarpiu. Tačiau šių Pareiškėjos nurodytų aplinkybių mokesčių administratorius nepaneigė.

Nurodoma, jog Pareiškėja su 2014-12-29 paaiškinimu mokesčių administratoriui pateikė O.-E. J. 2014-10-01 paaiškinimą, kuriame nurodyta, kad jos šeima nuo seno turi 12 arų kolektyvinio sodo sklypą (*duomenys neskelbtini*) pakraštyje, kuriame yra pastatyti keli šiltnamiai bei nemažas ūkinis pastatas. Sode nuolat augina įvairias daržoves (bulves, agurkus, pomidorus, svogūnus ir kt.) bei vaisius (braškes, vyšnias, slyvas, obuolius, kriaušes ir kt.). Taip pat daugelį metų augina vištas bei mėsinius viščiukus, kalakutus, ožkas. Šiame paaiškinime nurodyta, kad visus šiuos namų ūkio produktus užsiaugina ne tik sau, bet taip pat nuolat jais aprūpina ir dukros R. R., gyvenančios Šiauliuose, šeimą. Pareiškėja pažymi, kad mokesčių administratorius šių aplinkybių nevertino ir faktinių Pareiškėjos šeimos išlaidų nenustatė.

Skunde taip pat nurodoma, jog mokesčių administratorius neteisingai apskaičiavo Pareiškėjos šeimos išlaidas per 2004–2006 metus, nurodydamas, kad jos yra 184 182,05 Lt, nors faktiškai išlaidos buvo mažesnės dėl nurodyto Pareiškėjos šeimos nuolatinio rėmimo vaisiais, daržovėmis bei mėsa jūdviejų tėvų.

Pareiškėjos teigimu, kadangi mokesčių administratoriaus naudotos skaičiavimams vidutinės vartojimo išlaidos apima ir išlaidas daržovėms bei mėsei, tuo tarpu Pareiškėjos šeima tokių išlaidų neturėjo arba jos buvo minimalios, darytina išvada, kad mokesčių administratoriaus atliktas Pareiškėjos šeimos išlaidų skaičiavimas, neatėmus išlaidų vaisiams, daržovėms ir mėsei, yra statistinis, bet ne Pareiškėjos šeimos šiuo individualiu atveju.

Pareiškėja, apibendrindama tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog dėl to, kad, skaičiuojant jos šeimos vidutines vartojimo išlaidas, nebuvo atimtos statistinės išlaidos daržovėms, vaisiams, mėsei, mokesčių administratoriaus nustatytos Pareiškėjos šeimos išlaidos už 2007–2011 metus kiekvienam šeimos nariui kiekvieną mėnesį padidintos apie 350 Lt, t. y. vienam asmeniui per metus nustatytos išlaidos 4 200 Lt didesnės už faktines, už 5 metus vienam šeimos nariui tai sudaro 21 000 Lt daugiau už faktines išlaidas. Pareiškėjos teigimu, iki 2007-01-01 apskaičiuotos išlaidos kiekvienam šeimos nariui buvo skaičiuotos po 250 Lt daugiau, nei jos buvo faktiškai.

Pareiškėja, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, prašo Komisijos panaikinti Inspekcijos 2015-11-20 sprendimą Nr. 68-200.

Komisija konstatuoja, jog Pareiškėjos skundas atmestinas, Inspekcijos 2015-11-20 sprendimas Nr. 68-200 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas nagrinėjamoje byloje kilo dėl to, ar pagrįstai mokesčių administratorius Pareiškėjos mokesčių bazę tikrinamuoju laikotarpiu nustatė ir mokėtiną GPM apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, konstatavęs, kad Pareiškėjos (jos šeimos) išlaidos 2008–2011 m. viršijo juridinę galią turinčiais dokumentais ir atitinkamais sandoriais pagrįstas pajamas. Įvertinus tiek skundžiamą Inspekcijos sprendimą, tiek Šiaulių AVMI Patikrinimo aktą bei sprendimą dėl Patikrinimo akto tvirtinimo, matyti, kad šiuose dokumentuose gana plačiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su Pareiškėjos (jos šeimos) gautomis pajamomis bei patirtomis išlaidomis, taip pat MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikymą. Todėl Komisija, vengdama pasikartojimų ir sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 70 straipsnio bei Taisyklių nuostatų vertinimu, plačiau jų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išdėstytos ir Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, iš naujo neapartinėja, o sprendime pasisako dėl Pareiškėjos skunde Komisijai nurodytų esminių nesutikimo su skundžiamu Inspekcijos sprendimu motyvų.

Iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius, įvertinęs Pareiškėjos (jos šeimos) išlaidas tikrinamuoju 2007–2011 m. laikotarpiu (didžiąją dalį išlaidų sudarė įnašai į A. R. individualią įmonę „P1“, kuri nuo 2009-05-19 perregistruota į UAB „P1“, kurios akcininkais (po 50 proc.) yra Pareiškėja ir jos sutuoktinis; paskolų UAB „P1“ suteikimas; piniginių lėšų pervedimas fiziniams asmenims; vartojimo išlaidos ir kt.) ir Pareiškėjos (jos šeimos) pajamas, nustatė, kad Pareiškėjos šeimos išlaidos 2008–2011 metais 648 395,38 Lt viršijo pajamas, t. y. 2008 m. Pareiškėjos šeimos išlaidos 174 292,57 Lt viršijo pajamas, 2009 m. – 207 510,08 Lt, 2010 m. – 199 260,38 Lt, 2011 m. – 67 332,35 Lt. Atsižvelgęs į tai, mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis gavo 648 395,38 Lt kitų, nedeklaruotų ir neapmokestintų pajamų, kurios patikrinimo metu, atsižvelgiant į Civilinio kodekso nuostatas, reglamentuojančias sutuoktinių įgyto turto ir gautų pajamų teisinį režimą, buvo padalintos lygiomis dalimis Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui bei apmokestintos GPM (2009 metais nuo kitų pajamų apskaičiuotos PSDĮ). Pareiškėjos mokesčių bazė nustatyta ir mokėtinas GPM apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, pritaikius išlaidų metodą.

Pareiškėja, ginčydama centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą, savo reikalavimą grindžia šiais esminiais argumentais:

– pinigines lėšas, kurios buvo panaudotos ginčo išlaidoms padengti, Pareiškėjos sutuoktiniui 2009 ir 2010 metais padovanojo tėvas ir sūnus, taip pat 2007 ir 2008 metais paskolino L. Z. ir Ž. Z.

– Mokesčių administratorius Pareiškėjos sutuoktinio įmonei „P1“ paskolintas pinigines lėšas (47 300 Lt) Pareiškėjos šeimos išlaidoms priskyrė du kartus. Pareiškėjos teigimu, A. R. šias lėšas įmonei pervedė per banką ir tos pačios lėšos per klaidą buvo apskaitytos kaip paskolintos grynaisiais pinigais.

– Mokesčių administratorius neteisingai nustatė Pareiškėjos šeimos piniginių lėšų likutį ne banke 2003-12-31, taip pat neteisingai apskaičiavo šeimos vartojimo išlaidas.

Komisija pabrėžia, jog Pareiškėja skunde Komisijai nepateikė motyvų dėl mokesčių administratoriaus taikytų mokesčių teisės normų, reglamentuojančių Pareiškėjos mokesčių bazės nustatymą (MAĮ 70 straipsnio 1 dalies ir Taisyklių nuostatos), taip pat dėl Civilinio kodekso nuostatų, reglamentuojančių sutuoktinių įgyto turto ir gautų pajamų teisinį režimą, vadovaujantis kuriomis Pareiškėjos ir jos sutuoktinio gautos nedeklaruotos ir neapmokestintos pajamos buvo padalintos lygiomis dalimis Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui, aiškinimo ir taikymo. Ginčas tarp šalių faktiškai vyksta dėl įrodymų vertinimo, t. y. atitinkamų Pareiškėjos nurodomų ir, jos teigimu, pakankamais ir tinkamais įrodymais grindžiamų pajamų šaltinių pripažinimo.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėja kaip vieną iš pagrindinių pajamų šaltinių ginčo laikotarpio išlaidoms pagrįsti nurodė Pareiškėjos sutuoktiniui tėvo A. A. R. ir sūnaus D. R. dovanotas pinigines lėšas. Pareiškėja mokesčių administratoriui pateikė dovanojimo sutarčių kopijas, pagal kurias A. R. iš tėvo 2009 ir 2010 metais gavo 200 000 Lt grynaisiais pinigais (pagal 2009-07-30 dovanojimo sutartį gavo 50 000 Lt, pagal 2009-08-13 sutartį – 50 000 Lt, pagal 2010-01-15 sutartį – 50 000 Lt ir pagal 2010-02-05 sutartį – 50 000 Lt), iš sūnaus 2009 metais gavo 170 000 Lt grynaisiais pinigais (pagal 2009-01-09 sutartį – 50 000 Lt, pagal 2009-01-16 sutartį – 40 000 Lt, pagal 2009-02-06 sutartį – 40 000 Lt ir pagal 2009-02-13 sutartį – 40 000 Lt).

Komisija nurodo, jog dėl įrodymų vertinimo, kai, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, LVAT, kuris, vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymo 13 straipsniu, formuoja vienodą administracinių teismų praktiką taikant įstatymus, 2007-03-15 nutartyje adm. byloje Nr. A-17-301/2007, publikuotoje „Administracinė jurisprudencija“, 2007, Nr. 11, yra išaiškinęs, jog įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar pinigų sumos mokesčių mokėtojui realiai buvo ar nebuvo perduotos, t. y. gautos ar negautos pajamos. Šios aplinkybės turėtų būti įrodinėjamos tiesioginiais įrodymais, iš kurių galima daryti vienareikšmę išvadą apie įrodinėjimo dalyką sudarančias aplinkybes (pavyzdžiui: mokėjimo pavedimai, patvirtinantys lėšų judėjimą; asmenų, iš kurių pajamos neva gautos, paaiškinimai apie tai, kad lėšos perduotos ar neperduotos; kitų liudytojų, galinčių patvirtinti ar paneigti lėšų perdavimą, parodymai). Įstatymas nedraudžia įrodinėti ir netiesioginiais įrodymais, t. y. įrodymais, daugiareikšmiai susijusiais su įrodinėjimo dalyką sudarančiomis aplinkybėmis (pavyzdžiui: įrodymai apie tai, kokiomis lėšomis galėjo disponuoti asmuo, iš kurio galėjo būti gautos pajamos; įrodymai apie gautų lėšų panaudojimo aplinkybes ir pan.). Tokio pobūdžio bylose išvada apie tai, kad mokesčių mokėtojas nepagrindė pajamų, neturėtų būti daroma vien netiesioginių įrodymų pagrindu (pavyzdžiui, įrodymai apie tai, kad paskolos davėjas neturėjo teisėtų pajamų). Tokios praktikos LVAT laikėsi ir priimdamas vėlesnes nutartis: 2011-02-04 adm. byloje Nr. A-438-201/2011, 2011-04-01 adm. byloje Nr. A-438-953/2011, 2011-09-15 adm. byloje Nr. A-442-2502/2011, 2015-02-10 adm. byloje Nr. (e)A-110-438/2015, 2015-03-02 adm. byloje Nr. A-690-556/2015 ir kt.

Taigi, kaip pripažįstama LVAT praktikoje, išvados apie mokesčių mokėtojo tam tikrų civilinių sandorių pagrindu gautų pajamų realumą darytinos sistemiškai bei kompleksiskai įvertinus visus tiesioginius bei netiesioginius įrodymus, pagrindžiančius ar paneigiančius objektyvų pajamų gavimo faktą. Vien atskirų formalių įrodymų (pavyzdžiui, paprasta rašytine ar notarine forma sudarytų sutarčių) apie pajamas pateikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, patvirtinto visapusiška pajamų gavimo faktinių aplinkybių analize, paties pajamų gavimo nepagrindžia. Tokia išvada darytina ir atsižvelgiant į MAĮ 10 straipsnio nuostatas, įtvirtinančias turinio viršenybės prieš formą principą, pagal kurį mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai (LVAT 2014-02-12 nutartis adm. byloje Nr. A-556-554/2014).

Komisijos vertinimu, mokesčių mokėtojo įpareigojimas pagrįsti atitinkamų pajamų šaltinius reiškia, kad jo nurodomi pajamų šaltiniai turi būti realūs, o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes, ypač tais atvejais, kai gautų pajamų šaltinis yra ne paties mokėtojo veikla, o kito asmens gautos pajamos. Todėl turi būti pateikti pakankami ir neginčijami įrodymai, kad atitinkamo dydžio pajamos realiai yra gautos konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio, t. y. šaltinis turi būti ne tik realus, bet ir turi būti objektyviais duomenimis patvirtintos aplinkybės, kad lėšos realiai perduotos mokėtojui (LVAT 2011-09-09 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3513/2011). Todėl mokesčių mokėtojas negali remtis vien tik tvirtinimu, kad pateikė

atitinkamus sandorius patvirtinančias sutartis, deklaravo atitinkamas pinigų sumas, ar galimai jomis disponavo, jas naudojo patirdamas atitinkamas išlaidas, jis turi realiai pagrįsti jo nurodomus piniginių lėšų šaltinius.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą pirmuoju nagrinėjamo ginčo aspektu, konstatuoja, jog Pareiškėja nepateikė pakankamų ir neginčijamų įrodymų, kurie pagrįstų, kad Pareiškėjos sutuoktinis realiai grynaisiais pinigais gavo (pastarojo tėvas A. A. R. ir sūnus D. R. perdavė) dovanojimo sutartyse nurodytas pinigų sumas, iš viso (atitinkamai) 200 000 Lt ir 170 000 Lt. Kaip minėta, įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar minėta pinigų suma Pareiškėjos sutuoktiniui realiai buvo ar nebuvo perduota, ir būtent Pareiškėjai tenka pareiga pateikti įrodymus, kad atitinkamo dydžio pajamas jos sutuoktinis realiai gavo konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio. Tuo tarpu nagrinėjamoje byloje nėra objektyvių duomenų, patvirtinančių ginčo piniginių lėšų gavimą ir disponavimą jomis. Pažymėtina, jog, kaip yra konstatavęs LVAT savo praktikoje (pavyzdžiui: 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013, 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015, 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016), pasirinkdamas pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų išrašuose) ir šių pajamų nedeklaruodamas, pateikiant atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų deklaracijas (pavyzdžiui, kai tokios deklaracijos teikimas nėra privalomas), mokesčių mokėtojas prisiima visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos.

Pareiškėja, tvirtindama, kad jos sutuoktinis realiai iš tėvo A. A. R. gavo ginčijamas pinigines dovanas, savo poziciją grindžia minėtomis dovanojimo sutartimis, tėvo paaiškinimu, kad jis nuo 1968 m. iki 1988 m. fiziniams ir juridiniams asmenims teikė santechnikos paslaugas, nuo 1988 m. gamino ir pardavinėjo grūdų malūnus, tarkavimo mašinas, metalines tvoras, vėjo jėgaines, todėl turėjo susitaupęs grynaisiais pinigais apie 400 000 Lt, ir spaudos leidinių straipsniais apie A. A. R., kurie, pasak Pareiškėjos, patvirtina faktą, jog sutuoktinio tėvas vertėsi atlygintine ūkine veikla, turėjo įgūdžių, žinių, kaip kokybiškai atlikti darbus, todėl galėjo susitaupyti ir Pareiškėjos sutuoktiniui padovanoti 200 000 Lt.

Komisija, įvertinusi Pareiškėjos sutuoktinio tėvo paaiškinimo ir spaudos leidinių straipsnių apie A. A. R. turinį, teigia, jog šie Pareiškėjos pateikti įrodymai nelaikytini pakankamais patvirtinti objektyvų pajamų gavimo faktą. Nors A. A. R. teigimu, jis per 20 metų iš vykdytos santechninės veiklos ir vėliau vykdytos metalo gaminių pardavimo veiklos sutaupė apie 400 000 Lt, tačiau jokių objektyvių įrodymų apie realiai gautas atitinkamo dydžio pajamas nepateikė. A. A. R. santaupų banke nelaikė, todėl nėra galimybės nustatyti konkretaus uždirbtų (gautų) pajamų dydžio. Taip pat A. A. R. mokesčių administratoriui nepateikė laikinųjų pinigų – talonų keitimo į litus deklaracijos, kurią privalėjo pateikti asmenys, keičiantys iki lito įvedimo rubliais ar laikiniais pinigais – talonais 1993-07-20 turėtas santaupas virš 3 100 Lt. Pareiškėjos teigimu, A. A. R. santaupas grynaisiais pinigais ne banke laikė „tvirta“ valiuta, tačiau valiutos keitimo į litus dokumentai nei mokesčių administratoriui, nei Komisijai nepateikti. Taip pat Pareiškėjos sutuoktinio tėvas mokesčių administratoriui nepateikė vienkartinės gyventojų (šeimų) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (FR0593), o ir pats Pareiškėjos sutuoktinis iš tėvo dovanų gautų piniginių lėšų mokesčių administratoriui nedeklaravo.

Taigi įvertinus visetą nustatytų aplinkybių, matyti, jog gautų pajamų realumas – pirmiausia – A. A. R. iš vykdytos veiklos, o po to – Pareiškėjos sutuoktinio iš tėvo gautomis dovanotomis piniginėmis lėšomis, iš esmės grindžiamas tik Pareiškėjos, jos sutuoktinio ir su juo artimais giminystės ryšiais susijusio asmens – tėvo, paaiškinimais.

Komisija, pasisakydama dėl Pareiškėjos sutuoktinio iš judviejų sūnaus dovanų gautų iš viso 170 000 Lt grynaisiais pinigais, nurodo, jog Šiaulių AVMI atliko Pareiškėjos sūnaus D. R. mokestinį patikrinimą, kurio metu (2014-05-21 patikrinimo aktas Nr. FR0680-387) konstatavo,

jog D. R. neturėjo finansinių galimybių 2009 metais padovanoti tėvui A. R. 170 000 Lt. Tokią išvadą mokesčių administratorius padarė, išanalizavęs D. R., o nuo 2008-09-11, D. R. įregistravus santuoką, jo šeimos pajamas ir išlaidas už laikotarpį nuo 2004-01-01 iki 2011-12-31.

Pareiškėja skunde Komisijai nurodė, jog mokesčių administratorius minėtame patikrinimo akte konstatavo, kad D. R. 2008-09-11 galėjo sukaupti 115 429,81 Lt piniginių lėšų likutį ne banke, todėl, Pareiškėjos nuomone, ši piniginių lėšų suma galėjo būti padovanota A. R. 2009 metais. Tačiau Komisija nurodo, jog mokesčių administratorius minėtą piniginių lėšų sumą pripažino Pareiškėjos sūnaus pajamomis, kurios buvo naudojamos 2009 ir / ar vėlesniais metais jo šeimos patirtoms išlaidoms dengti. Iš D. R. patikrinimo akto matyti, jog mokesčių administratorius nustatė, kad D. R. su sutuoktine 2009 metais gavo 26 413,17 Lt pajamas Lietuvoje bei 1 756,50 svarus sterlingų Jungtinėje Karalystėje ir patyrė 97 793,03 Lt išlaidas Lietuvoje bei 9 660,90 svarus sterlingų Jungtinėje Karalystėje. Taigi matyti, jog D. R. negalėjo padovanoti tėvui 115 429,81 Lt, nes šiomis pinigėmis lėšomis buvo dengiamos jo šeimos patirtos išlaidos 2009 ir / ar vėlesniais metais.

Komisija nesutinka su Pareiškėjos motyvu, kad mokesčių administratorius, apskaičiuodamas Pareiškėjos sūnaus D. R. ir jo šeimos vartojimo išlaidas gyvenimo Didžiojoje Britanijoje laikotarpiu, nepagrįstai rėmėsi Nacionalinio Didžiosios Britanijos statistikos departamento duomenimis.

Iš minėto D. R. atžvilgiu surašyto 2014-05-21 patikrinimo akto Nr. FR0680-387 matyti, jog šio asmens mokestinis patikrinimas inicijuotas po atlikto mokesstinio tyrimo, kurio metu nustatyta patirtų išlaidų neatitiktis gautoms pajamoms per laikotarpį nuo 2007-01-01 iki 2011-12-31. Matyti, kad D. R. atveju mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatomis, taikė išlaidų metodą. Teigtina, jog D. R. ir jo šeimos vartojimo išlaidų vertinimui atlikti buvo naudojami statistiniai ir kiti duomenys iš įvairių informacijos šaltinių, kaip tai yra numatyta Taisyklių 16, 28 ir 29 punktuose. Komisijos vertinimu, D. R. nepateikęs įrodymų apie jo patirtas konkrečias vartojimo išlaidas gyvenimo Jungtinėje Karalystėje laikotarpiu, mokesčių administratorius turėjo pagrįstą pagrindą, vadovaudamasis minėtais teisės aktais, D. R. ir jo šeimos išlaidas Jungtinėje Karalystėje apskaičiuoti, naudojant Nacionalinio Didžiosios Britanijos statistikos departamento skelbiamus duomenis apie vidutines namų ūkio išlaidas vienam asmeniui.

Nors Pareiškėja skunde Komisijai teigė, kad mokesčių administratorius netyrė, kokias faktines išlaidas patyrė jos sūnaus šeima, tačiau Komisija pažymi, jog būtent D. R. mokesčių administratoriui privalėjo pateikti konkrečius dokumentus, pagrindžiančius jo šeimos turėtas faktines išlaidas gyvenimo Jungtinėje Karalystėje laikotarpiu. Pareiškėjos teiginys, kad emigrantų šeimos išlaidos yra mažesnės nei skelbiamos Didžiosios Britanijos vidutinės namų ūkio išlaidos, yra bendro pobūdžio, todėl neturi tiesioginės įtakos, siekiant paneigti šeimos vartojimo išlaidų apskaičiavimą.

Komisija, apibendrinama tai, kas išdėstyta, atsižvelgdama į mokesčių administratoriaus nustatytas aplinkybes, susijusias su Pareiškėjos sutuoktinio iš tėvo ir sūnaus gautomis piniginių lėšų dovanomis, daro išvadą, jog vien tik paprasta rašytine forma sudarytu dovanojimo sutarčių, kaip formalių įrodymų, pateikimas mokesčių administratoriui *per se* (savaime, pats vienas) negali būti pripažįstamas tinkamu realaus piniginių lėšų gavimo fakto pagrindimu. Pareiškėja nei mokesstinio patikrinimo, nei skundo nagrinėjimo Inspekcijoje metu, nei skunde Komisijai nenurodė jokių aplinkybių dėl realaus piniginių lėšų perdavimo, apsiribodama tik abstrakčiais teiginiais apie šių piniginių lėšų gavimą.

Be to, svarbu paminėti, kad Pareiškėjos sutuoktinis Komisijos posėdžio metu teigė, jog tėvo ir sūnaus dovanotos pinigines lėšas buvo naudojamos verslui plėsti, t. y. UAB „P1“ technikai pirkti, apyvartinėms lėšoms ir pan. Tačiau pripažinti, kad 2009 m. sausio ir vasario

mėn. iš sūnaus gauta iš viso 170 000 Lt pinigine dovana bei 2009 m. liepos ir rugpjūčio mėn. ir 2010 m. sausio ir vasario mėn. iš tėvo gauta iš viso 200 000 Lt pinigine dovana buvo panaudota Pareiškėjos sutuoktinio nurodytam tikslui, nėra pakankamo pagrindo. Byloje nenustatyta, jog Pareiškėjos sutuoktinis, nurodytu laikotarpiu gavęs piniginių dovanų, iš karto ar neužilgo po dovanų gavimo, jas būtų įnešęs ar perskolinęs UAB „P1“.

Taip pat iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjos sūnus D. R. 2009 metais suteikė UAB „P1“ dvi paskolas po 30 000 Lt. Komisijos nuomone, toks D. R. pasirinktas elgesio variantas yra ekonomiškai naudingesnis, nei piniginių lėšų dovanojimas tėvui, kad pastarasis dovanotas sumas įneštų į įmonę, ir kelia pagrįstų abejonių piniginių lėšų dovanojimo sandorių realumu.

Taigi Komisija, sistemiškai bei kompleksiškai įvertinusi bylos medžiagą, konstatuoja, jog, nesant objektyvių duomenų apie realų 370 000 Lt pinigines sumos gavimą, taip pat įrodymų, kad pinigines lėšas buvo panaudotos tiems tikslams, dėl kurių, pasak Pareiškėjos sutuoktinio, jos buvo padovanotos, Pareiškėjos pateiktos piniginių lėšų dovanojimo sutartys, taip pat jos ir artimų giminaičių paaiškinimai dėl savo nepakankamumo ir abstraktumo negali paneigti mokesčių administratoriaus nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis pagrįstos pozicijos, jog Pareiškėjos (šeimos) ginčo laikotarpiu patirtos išlaidos negali būti grindžiamos Pareiškėjos sutuoktinio 2009 ir 2010 metais iš tėvo ir sūnaus gautomis piniginėmis dovanomis 370 000 Lt sumai. Pažymėtina, jog Pareiškėja objektyviais duomenimis nepagrindė fakto, kad mokesčių administratorius neatsižvelgė ir neįvertino kokių nors aukščiau nurodytų asmenų pajamų šaltinių.

Komisija, pasisakydama dėl Pareiškėjos argumento, kad mokesčių administratorius nepagrįstai nepripažino Pareiškėjos (jos šeimos) pajamomis 2007–2009 m. laikotarpiu L. Z. ir Ž. Z. Pareiškėjos sutuoktiniui paskolintų piniginių lėšų, nurodo, jog byloje nėra jokių duomenų apie tai, kad tarp A. R. ir Pareiškėjos minimų asmenų nurodytu laikotarpiu būtų susiklostę paskoliniai santykiai. Tokių duomenų su skundu Komisijai nepateikė ir Pareiškėja. Pažymėtina, jog LVAT savo praktikoje, pavyzdžiui, 2010-09-13 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-973/2010, yra nurodęs, kad mokesčių mokėtoji nepakanka apsiriboti įrodymais nepagrįstų paaiškinimų, kontraargumentų teikimu, jis turėtų pateikti tokius leistinus įrodymus, kurie suponuotų priešingą išvadą, nei daro mokesčių administratorius.

Iš Patikrinimo akto 6 priedo matyti, kad mokesčių administratorius Pareiškėjo pajamomis pripažino fizinių asmenų 2006–2011 m. Pareiškėjos sutuoktiniui pervestas piniginių lėšų sumas, o iš pastarojo banko sąskaitos fiziniams asmenims pervestas piniginių lėšų sumas pripažino Pareiškėjos sutuoktinio išlaidomis. Taigi nustačius šias aplinkybes, Pareiškėjai nepateikus objektyvių duomenų, keliančių pagrįstų abejonių dėl neteisingo Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pajamų ir išlaidų apskaičiavimo, darytina išvada, jog MAĮ 67 straipsnio nuostatų taikymo prasme Pareiškėja neįvykdė pareigos įrodyti, jog mokesčių administratorius neteisingai apskaičiavo Pareiškėjos šeimos gautas pajamas ir patirtas išlaidas.

Komisija nurodo, jog Pareiškėjos skundo Komisijai argumentas, kad mokesčių administratorius nepagrįstai B. B. Pareiškėjos sutuoktiniui pervestus iš viso 7 470 Lt pripažino A. R. apmokestinamosiomis pajamomis, nėra susijęs su šioje byloje nagrinėjamu Pareiškėjos apmokestinimo pagrįstumu, todėl Komisija dėl jo nepasisako.

Pareiškėja, ginčydama centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą, savo skundą grindė ir tuo, jog mokesčių administratorius sudvigubino Pareiškėjos šeimos išlaidas, t. y. Pareiškėjos sutuoktinio įmonei „P1“ paskolintas pinigines lėšas (47 300 Lt) priskyrė du kartus, nes A. R. šias lėšas įmonei pervedė per banką ir tos pačios lėšos per klaidą buvo apskaitytos kaip paskolintos UAB „P1“ grynaisiais pinigais. Tačiau šis Pareiškėjos argumentas yra nepagrįstas.

Iš bylos medžiagos, taip pat iš Inspekcijos papildomai Komisijai 2016-02-12 pateikto paaiškinimo matyti, jog mokesčių administratorius pagal UAB „P1“ buhalterinės apskaitos dokumentus (kasos pajamų orderius, kasos knygas, kasos operacijų suvestines) nustatė, kad Pareiškėjos sutuoktinis UAB „P1“ grynaisiais pinigais suteikė paskolų: 2009 metais – 212 000 Lt, 2010 metais – 90 000 Lt, 2011 metais – 20 000 Lt, kurie buvo įnešti į Bendrovės kasą 2009 metais pagal 8 kasos pajamų orderius, 2010 metais – pagal 4 kasos pajamų orderius, 2011 metais – pagal 1 kasos pajamų orderį. UAB „P1“ iš Pareiškėjos sutuoktinio 2009 ir 2010 metais gautas paskolas deklaravo mokesčių administratoriui pateiktoje 2011-12-07 deklaracijoje (forma FR0711) „Juridinių asmenų duomenys apie fiziniams asmenims suteiktas paskolas, jų gražintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems gražintas paskolas“, o 2011 metais gautą paskolą – 2012-03-27 pateiktoje deklaracijoje (forma FR0711). Taip pat mokesčių administratorius nustatė, kad iš Pareiškėjos sutuoktinio banko sąskaitos į UAB „P1“ banko sąskaitas 2009–2011 metais buvo pervesta iš viso 50 900 Lt, pervedant sumas nuo 250 Lt iki 4 000 Lt ir mokėjimus įvardijant kaip sąskaitos papildymas (pervestų piniginių lėšų suvestinė pateikta su minėtu Inspekcijos 2016-02-12 papildomai Komisijai pateiktu paaiškinimu). Taigi Komisija, įvertinusi šiuos duomenis, daro išvadą, jog nėra pagrindo pripažinti Pareiškėjos sutuoktinio į UAB „P1“ banko sąskaitas 2009–2011 m. laikotarpiu pervestas pinigines lėšas, iš viso 50 900 Lt, (pažymėtina, jog Pareiškėja neteisingai nurodė sutuoktinio 2011 m. UAB „P1“ pervestą sumą, t. y. buvo pervesta ne 400 Lt, kaip teigė Pareiškėja, o 4 000 Lt), įvardintas kaip sąskaitos papildymas, Pareiškėjos sutuoktinio įmonei suteiktomis paskolomis.

Pareiškėja skunde Komisijai nurodė, jog mokesčių administratorius neteisingai nustatė Pareiškėjos šeimos piniginių lėšų likutį ne banke 2003-12-31, teigdama, kad Pareiškėjos šeima 2003-12-31 turėjo sutaupiusi iki 264 700 Lt, o ne 100 000 Lt, kaip nustatė mokesčių administratorius.

Iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius, atsižvelgęs į Pareiškėjos pateiktą informaciją iš VSDVF apie Pareiškėjos ir jos sutuoktinio valstybinį socialinį draudimą nuo 1994-01-01 iki 2002-12-31, įvertinęs sutuoktinių draudžiamąsias pajamas, taikytą NPD, nuo gautų pajamų išskaičiuotus mokesčius, šeimos patirtas vartojimo išlaidas, taip pat patirtas išlaidas pagal Pareiškėjos sutuoktinio už 2000, 2001 ir 2002 metus pateiktas gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaracijas (forma FR0001), nustatė, kad Pareiškėja 2002 m. pabaigoje galėjo sutaupyti 31 400 Lt (Patikrinimo akto 4 priedas), Pareiškėjos sutuoktinis – 76 957 Lt (Patikrinimo akto 5 priedas). Taip pat Šiaulių AVMI, įvertinusi 2003 metais Pareiškėjos sutuoktinio gautas pajamas (duomenų apie Pareiškėjos gautas pajamas nenustatyta), nuo jų išskaičiuotus mokesčius, Pareiškėjos šeimos patirtas vartojimo ir kitas išlaidas, nustatė, kad Pareiškėjos šeima per 2003 metus galėjo sukaupti 7 218,55 Lt ne banke (Patikrinimo akto 4 psl.).

Mokesčių administratorius, įvertinęs gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaracijas (FR0001), nustatė, jog Pareiškėja yra pateikusi gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaraciją (FR0001) už 2000 metus, Pareiškėjos sutuoktinis – už 2000, 2001 ir 2002 metus, tačiau piniginių lėšų, turėtų ne banko sąskaitose, nedeklaravo. Taip pat nustatyta, kad sutuoktiniai neteikė vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (FR0593).

Taigi mokesčių administratorius, įvertinęs tai, jog pateiktose turto ir pajamų deklaracijose (FR0001) Pareiškėja ir jos sutuoktinis nedeklaravo piniginių lėšų ne banko sąskaitose, neteikė vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos, tačiau pagal pateiktus VSDFV dokumentų išrašus abu dirbo, nuolat gaudavo pajamų, pripažino, kad sutuoktiniai 2003-12-31 galėjo turėti po 50 000 Lt ne banke.

Komisija nurodo, jog Pareiškėja, ginčydama mokesčių administratoriaus nustatytą piniginių lėšų likutį ne banke 2003-12-31, turėjo pateikti duomenis, paneigiančius ar bent leidžiančius suabejoti mokesčių administratoriaus nustatytomis aplinkybėmis. Pareiškėjos

skunde Komisijai pateiktas jos ir sutuoktinio 1997–2002 m. draudžiamųjų pajamų apskaičiavimas, kuris sudaro 392 320,35 Lt, ir šių pajamų skirtumo nuo 2003 m. gautų draudžiamųjų pajamų apskaičiavimas, kuris sudaro 131 668,35 Lt, nelaikytinas kaip suponuojantis Inspekcijai priešingą poziciją. Pažymėtina, jog mokesčių administratorius, nustatydamas Pareiškėjos šeimos piniginių lėšų likutį ne banke 2003-12-31, vertino ne tik Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 1994–2003 m. laikotarpiu gautas draudžiamąsias pajamas, bet ir nuo jų sumokėtus mokesčius, patirtas vartojimo ir kitas sutuoktinių deklaruotas išlaidas. Nors Pareiškėja skunde Komisijai nurodė, kad jos šeimos išlaidos 1996–2002 m. laikotarpiu buvo mažesnės, nei nustatė mokesčių administratorius, ir asmeniui neviršijo 500 Lt per mėnesį, tačiau Komisija nurodo, jog mokesčių administratoriaus nustatytos Pareiškėjos šeimos išlaidos minėtu laikotarpiu vienam šeimos nariui ir neviršijo 500 Lt per mėnesį (Patikrinimo akto 4 priedo 8 grafa ir 5 priedo 9 grafa).

Pareiškėja skunde Komisijai taip pat nurodė, jog mokesčių administratorius neteisingai apskaičiavo šeimos vartojimo išlaidas ginčo laikotarpiu, nes neįvertino aplinkybės, kad Pareiškėjos šeima nepatyrė išlaidų vaisiams, daržovėms ir mėšai, kuriuos augino ir jais aprūpino Pareiškėjos ir jos sutuoktinio tėvai. Pareiškėjos teigimu, jos šeimos išlaidos už 2007–2011 metus kiekvienam šeimos nariui kiekvieną mėnesį padidintos apie 350 Lt, iki 2007-01-01 apskaičiuotos išlaidos kiekvienam šeimos nariui buvo skaičiuotos po 250 Lt, daugiau nei jos buvo faktiškai.

Iš bylos medžiagos matyti, jog apskaičiuojant Pareiškėjos šeimos vartojimo išlaidas, buvo taikytas mišrus metodas, t. y. įmokos už dujas, elektrą, šildymą, karštą bei šaltą vandenį, nuotekų tvarkymą vertintos pagal įmonių pateiktus duomenis apie faktiškai sumokėtas įmokas, o kitos išlaidos pragyvenimui – pagal statistinius duomenis, išminusuojant išlaidas nepilnamečiam vaikui už alkoholį ir tabaką. Transportui tenkančios išlaidos už 2007–2009 metus skaičiuotos, naudojant statistines transporto išlaidas, o už 2010 ir 2011 metus – pagal Pareiškėjos šeimos automobilio nuvažiuotus kilometrus, remiantis asociacijos „Transekssta“ teikiamais duomenimis. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjos šeimos gyvenamoji vieta yra Šiaulių miestas, statistinės Pareiškėjos šeimos išlaidos skaičiuotos, atsižvelgiant į aukščiau minėtus faktus, naudojant „Didieji miestai“ duomenis.

Komisija nurodo, jog, kaip jau buvo minėta, Pareiškėjos mokesčių bazė nustatyta ir mokėtinas GPM apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio nuostatomis. Mokesčių administratorius, turėdamas informaciją (duomenis) apie Pareiškėjos ir jos šeimos išlaidas, siekdamas atlikti kuo tikslesnius skaičiavimus, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, taikė išlaidų metodą. Taisyklių 16 punkte įtvirtinta, kad tais atvejais, kai nėra galimybių nustatyti konkrečių išlaidų sumų, vertinimui atlikti gali būti naudojami statistiniai duomenys ar duomenys iš kitų, Taisyklių X dalyje nurodytų, informacijos šaltinių. Mokesčių administratorius turi parinkti tokius informacijos ir duomenų šaltinius, kurių pagrindu atliktas vertinimas leistų kuo tiksliau nustatyti mokesstinės prievolės dydį. Kadangi Pareiškėja mokesčių administratoriui nepateikė objektyvių įrodymų dėl konkrečių išlaidų sumų, t. y. įrodymais nepagrindė teiginių apie patirtas vartojimo išlaidas, mokesčių administratorius, apskaičiuodamas Pareiškėjos šeimos vartojimo išlaidas, pagrįstai naudojosi Lietuvos statistikos departamento informacija apie vidutines vartojimo išlaidas vienam namų ūkio nariui per mėnesį pagal gyvenamąją vietą. Pažymėtina, jog tokių įrodymų Pareiškėja nepateikė ir su skundu Komisijai, nurodydama abstrakčius teiginius apie patirtas mažesnes vartojimo išlaidas, nei apskaičiavo mokesčių administratorius. Teismų praktikoje laikoma, kad apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo priėmimo mokesčių mokėtojo naudai. Vien faktas, jog Pareiškėjos ar jos sutuoktinio tėvai turėjo sodybą, neįrodo Pareiškėjos pozicijos, kad jos šeima nepatyrė išlaidų vaisiams, daržovėms ar mėšai. Akcentuotina, jog mokesčių mokėtojas, norėdamas paneigti

mokesčių administratoriaus apskaičiuotą konkretų mokestį, turėtų ne tik nurodyti aplinkybes, kurias vertinant galima būtų pagrįstai abejoti mokesčių administratoriaus apskaičiavimų teisingumu, tačiau ir pateikti įrodymus, patvirtinančius nurodytas aplinkybes. Taip pat Komisija atkreipia dėmesį į LVAT išaiškinimą, jog taikant MAĮ 70 straipsnį galimi tam tikri netikslumai, t. y. atliekant mokesčių apskaičiavimą pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, objektyviai yra įmanomi tam tikri netikslumai, nes mokesčių administratorius yra priverstas vadovautis ne tiksliais, o tikėtiniais ir galimais apskaičiavimais (LVAT 2010-04-29 nutartis adm. byloje Nr. A-442-635/2010). LVAT yra nurodęs, kad MAĮ 70 str. 1 dalies norma skirta ne tam, kad būtų nustatytas tikslus (t. y. objektyviais duomenimis paremtas) mokestinės prievolės dydis, o tam, kad būtų nustatytas mokėtinos prievolės dydis, atitinkantis protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingumo kriterijus. Tai reiškia, kad mokesčių administratoriaus nustatytas mokėtinos prievolės dydis laikytinas pagrįstu tiek, kiek neperžengia šių įvertinimo kriterijų. Todėl tam, kad būtų paneigtas tokiu būdu nustatytas mokestinės prievolės dydis, mokesčių mokėtojas turi pateikti įrodymus, patvirtinančius, jog nurodytų įvertinimo kriterijų buvo nesilaikyta, t. y. įrodyti, kad mokesčio administratoriaus nustatytas mokestinės prievolės dydis neatitinka protingumo bei teisingumo kriterijų (LVAT 2007-06-05 nutartis adm. byloje Nr. A-11-603/2007, 2012-12-12 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2491/2011). Komisija daro išvadą, kad Pareiškėjos argumentai dėl statistinių mėsos, daržovių ir vaisių vartojimo išlaidų eliminavimo, nesant objektyvių įrodymų dėl kitokio dydžio patirtų išlaidų, vertintini kaip nepagrįsti.

Komisija, apibendrinama tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi MAĮ 67 straipsniu, konstatuoja, jog Pareiškėja neįrodė, kad mokesčių administratoriaus atliktas mokesčių apskaičiavimas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą neatitinka protingumo ir teisingumo kriterijų, bei nepagrindė tinkamais ir abejonių nekeliančiais įrodymais skunde Komisijai išdėstytų motyvų, todėl Pareiškėjos skundas atmestinas, Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015-11-20 sprendimą Nr. 68-200.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė